Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 75 (5066).
4 АПРЕЛЬ 1983 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Пойтахт юбилейи шарафига зарбдор меҳнат вахтасида

Ишчилар

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Тошкент тўқимачилик комбинати 2-йигирув фабрикаси йигирув цехи кард қисмидаги мастер Қобилжон Ҳасанов бошлиқ бригадага коммунистик меҳнат бригадаси номи берилган. Бу коллектив 1981 йилда меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг бригада методига ўтиб ишлай бошлади. Натижада ишчиларнинг уюшқоқлиги ортиб, ишлаб чиқариш суръати тезлашди. Ҳозир бригада аъзолари 62 та янги машинани маҳорат билан бошқариб юксак натижаларни қўлга киритмоқда. Ўтган йил планини ноябрь ойидаёқ уддалаб, планга қўшимча 106 тонна калава тайёрлади. Ҳозир коллектив Тошкентнинг 2000 йиллигигача қадар беш йилликнинг учинчи йили топшириғини бажаришга аҳд қилиб, ғайрат кўрсатмоқда.

СУРАТДА: (чапдан-ўнгга) **бригада аъзолари Валентина Эргашева, Фая Захарова, бригадир Қобилжон Ҳасанов, Шоира Тошматова, Ҳанифа Қодирова, Гулнора Мирқурбонова.**

16 апрель—коммунистик шанбалик

ФИДОЙИЛИК БИЛАН

2521-автоколонна коллективи ленинча коммунистик шанбаликка фаоллик билан тайёргарлик кўрмоқда. Бригадаларда иқтисод варақалари очилган бўлиб, ёнилғи, электр энергияси ва эҳтиёт қисмларни тежаш бўйича планлар белгилаб олинмоқда.

Айни пайтда корхонада транспортни йиллик техник кўрикка тайёрлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда. Бу — коммунистик шанбалик куни машиналар юксак техник ҳолатда бўлиши таъминланади демакдир.

— Бизнинг бригада юк ташиш бўйича биринчи квартал планини муваффақият билан бажарди,— дейди коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспортчи Иван Жевлаков. — Барча ҳайдовчилар шанбалик куни прицеплар билан меҳнат қилишади. Шу куни 60 минг дона ғишт қурилиш майдонларига етказиб берилади.

Ф. Залалиев бошлиқ ҳайдовчилар бригадаси ҳам 16 апрелда зарбдорона меҳнат қилишга бел боғлаган. Р. Гушкевич бошлиқ 24 кишидан иборат ҳайдовчилар бригадаси шаҳар савдо ташкилотларига маҳсулот етказиб бериш бўйича ҳаракатнинг тежамли маршрутларини тузиб чиқишди.

В. ТИТОВ,
2521-автоколонна катта инженери.

ҲАШАРГА ҲИССА

Сергели районидаги автохўжаликлар ҳам умумхалқ ҳашарига муносиб ҳисса қўшиш учун қизғин тараддуд кўряптилар.

Райондаги 3-автокомбинат ҳайдовчилари дастурхонимиз кўрки бўлган нон маҳсулотларини элга етказиб беришга ихтисослашган.

БУГУН

шанбалик куни бажариладиган ишлар аниқ режалаштириб олинди. Шу куни 146 ҳайдовчи ишга чиқади. Йил бошидан бери тежалган ёқилғи ҳисобига 22 тоннадан ортиқ нон маҳсулотлари харидорларга етказиб берилади. М. Омонов, А. Елисеев, Р. Иброҳимов, В. Исаев, Э. Ёқубов каби ўнлаб машъал ҳайдовчилар шу куни энг юқори унум билан ишлашга аҳд қилдилар.

С. СУЛТОНОВ.

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

БАҲОР ШОШИРМОҚДА

▲ РЕСПУБЛИКА ЖАНУБИДА ЧИГИТ ЭКИШ БОШЛАНДИ. ▲ ЯНГИ СЕЯЛКАНИНГ ДАСТЛАБКИ НАМУНАЛАРИ ТАЙЁРЛАНДИ ▲ ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БЎЙИЧА ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ ▲ ШЕРИКЛАР ПАНД БЕРИШЯПТИ ▲ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЯНАДА АНИҚ МАРОМДА ТАШКИЛ ЭТИЛСИН

Ўзбекистоннинг жанубида ва Ўрта Осиёнинг жанубий республикаларида далага чигит экиш бошланиб кетди. Бу фақат деҳқонларга эмас, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари коллективлари зиммасига ҳам катта масъулият юклайди. «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1983 йилда баҳорги дала ишларига тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича қўшимча чоралар тўғрисида»ги қарорига жавобан биринчи кварталда буюртмачиларга 2350 та сеялка жўнатдилар. Пахтакор хўжаликларга 1983 йилдаги экиш-тикиш мавсуми учун эҳтиёт қисмлар жўнатиш бўйича ярим йиллик топшириқни 1 апрелда бажардилар.

Завод меҳнаткашлари ўзларининг меҳнат муваффақиятларини шонли сана — Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишлаяпти.

«Узбексельмаш» заводига кираверишда экспериментал цех олдида одатдагидек бўлмаган конструкциядаги тўртта сарғиш сеялка эътиборни тортади. Бу «СХУ—4» маркали тўрт қаторли универсал сеялканинг дастлабки намуналаридир. Улар электрон кузатув системаси билан жиҳозланган. Бу система чигитларнинг экилишини, тупроққа гербицид сочилишини, идишда чигит бор-йўқлигини кузатиб, механизаторга зарур ахборот бериб туради.

Агрегатларни қатор оралиғи 60 сантиметр бўлган, шунингдек 90 сантиметр бўлган эгатларга мослаб созлаш мумкин. Янги агрегатни шу йилнинг биринчи кварталида ишлаб чиқариш бошланди.

Лекин бу корхонанинг эртанги кунидир. Заводда бугун ишлар қандай кетяпти?

... 4-механика-йиғув цехида смена тугаяпти. Сеялкалар йиғиш бўйича комплекс бригада бошлиғи А. Абдушоҳидов топширишга тайёрланган агрегатларнинг навбатдаги туркумини кўздан кечириб, йиғувчилар К. Орипов ва В. Левашовга баъзи бир узелларни кўтариш ҳақида кўрсатма беради.

— Бош йиғув конвейеридан кўнглимиз тўқ, — дейди цех бошлиғи вазифасини бажарувчи А. Мухторов. — Бу ерда иноқ, юксак малакали коллектив тўпланган. Яқинда бу ерда меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасига ўтишди. Натижаси чакки эмас — шу йилнинг уч ойи мобайнида планга қўшимча 20 та сеялка тайёрланди. Март ойида қўшимча маҳсулотни яна 8—10 тага оширамиз.

— Биз бундай натижага илгарироқ эришишимиз мумкин эди, — деб суҳбатга аралашди А. Абдушоҳидов. — Лекин бизга хом ашё етказиб берадиган цехлар панд беришди. Масалан, бугун биринчи сменада 20 та сеялка йиғилмади. Сабаби 3-цех ғилдирак ва бошқа деталларни етказиб бермади. Қибрайдаги металл конструкциялар корхонасидан келтирилаётган рамаларнинг сифати ёмон. Уларни бу ерда ўзимиз эпақага келтиряпмиз. Умуман ҳозир йигитларимиз алоҳида ғайрат билан меҳнат қилишяпти, қишлоқдаги дўстларимизнинг ишончини оқлашади.

4-цех коллективи апрель ойи охиригача «СЧХ—4А—1» маркали кенг қаторли сеялкадан асосий планга қўшимча 200 та тайёрлаш бўйича оширилган мажбурият қабул қилди. Шу мақсадда 2-йиғув конвейери ташкил этилди, экспериментал участканинг ишчилари ҳамкасбларига ёрдам бергани келишди. Бугунги кунда цех меҳнаткашлари сеялкалар учун эҳтиёт қисмлар бўйича ярим йиллик план бажарилди деб фахр билан рапорт бериши мумкин.

Тупроққа гербицид сочадиган агрегатлар ишлаб чиқариладиган 10-механика-йиғув цехида эса ҳамма нарсани жойида, дейиш қийин. Агрегатга идишлар тайёрлашда ишлатиладиган юксак босимли полиэтилен етказиб берилмади. Оқибатда завод қишлоқ хўжалигига «ПХГ—4» агрегатидан 500 тасини етказиб беролмади. Фақат 22 мартда полиэтиленнинг биринчи туркуми олинди. Эндиликда 10-цех ишчилари учун долзарб дамлар бошланди. Улар қолоқликни бартараф этишлари лозим.

Ташқи сабаблар ишга жуда халақит бериши тушунарли. Лекин кўпинча биз ўзимиздаги нуқсонларни яшириш учун шуларни рўкач қиламиз. Бирлашма бош директорининг ўринбосари В. Шевченко билан суҳбатда биз шунга ишонч ҳосил қилдик. У коллективда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми пастлиги ҳақида бир оғиз лом-лим демади. Механиклар, энергетиклар, асбобсозларнинг топширилган ишга масъулияти паст. Шунинг учун цехларда ускуналар ишдан чиқади, зарур мосламалар йўқ.

Бош корхонада материалларни тежаш масаласи билан қандай шуғулланишлари ҳақида қуйидаги мисол далолат беради. Корхона полиэтилен етишмаётганлигидан қийинчилик сезаётган бир пайтда, ишлаб чиқаришда юзлаб бракка чиқарилган полиэтилен баклар тўпланиб ётибди.

Улар ҳаммаси бирлашманинг ишлаб чиқариш суръатига таъсир кўрсатяпти. Ойнинг охирги ўн кунлигида одатда, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг 60 проценти тайёрланади.

Сўнгги пайтларда «Узбексельмаш»да етилган масалаларга жиддий эътибор бера бошлашди. 3-тайёрлов цехида ишлар анча яхшиланди. Қишлоқ хўжалиги машиналаридан планга қўшимча тайёрланди, улар учун эҳтиёт қисмлар тайёрлаш бўйича ярим йиллик план бажарилди.

...Ишлаб чиқариш жараёни жўнатиш майдонида тугайди. Бу ерга мовий рангга бўялган яп-янги сеялкалар қатор-қатор қилиб қўйилибди. Қабул қилувчи — «Госкомсельхозтехника» вакили М. Кудрявцев сўнгги бор машиналарни диққат билан кўздан кечиради.

— Сифати яхши, — дейди қониқиш билан Михаил Семёнович, — заводда экиш агрегатларига сўнгги рекламация қачон келганлигини унутиб юборишди.

Бир оз вақт ўтгач, техника темир йўл платформаларига ортилиб, пахтакор хўжаликларга жўнатилади. Улар бу йилги ҳосил учун курашда иштирок этишади.

«Тошкент оқшоми» рейд бригадаси: А. ТАРАНЕНКО, мастер, 4-цех партия ташкилоти секретари.

А. ГУБАЙДУЛЛИН,
истеъфодаги подполковник-инженер,

В. СЕРГЕЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

ПРАВДА САҲИФАЛАРИДА

◆ 2 апрель куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда А. А. Громико халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсатига доир айрим масалалар устида тўхталди. Матбуот конференцияси ҳақидаги батафсил ҳисобот газетанинг иккинчи ва учинчи саҳифаларида эълон қилинган.

◆ «Истиқболни кўзлаб ишлайлик» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. Узоқ даврга ва жиддий муваффақиятларга мўлжалланган планга эга бўлмай туриб ишлаш мумкин эмас, деган В. И. Лениннинг кўрсатмаси ҳозир ҳам долзарбдир. Истиқболни кўра билиш — ленинча иш услубининг ажралмас белгисидир, дейилади жумладан бош мақолада.

◆ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, меҳнаткашларнинг редакцияга йўллаган мактублари, навбатдаги «Советлар мамлакати бўйлаб», «80-йиллар дунёси» саҳифалари, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари босилган.

САНЪАТ МУХЛИСЛАРИ УЧУН

Бир неча йилдирки, Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи қошида мунтазам якшанба лекторийлари ўтказилмоқда.

КЕЧА

бу ерда студентлар, ўқувчилар, рассомлар, жамики санъат мухлислари йиғилишди.

Улар циклли лекцияларни тинглаб илмий-оммабоп фильмларни томоша қилдилар.

Лекторийда музей илмий ходимлари, санъатшунослар жаҳон санъати тарихи, совет тасвирий санъати, шунингдек Ўзбекистон тасвирий санъати тарихи талқинига бағишланган лекциялар ўқийдилар.

Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллигига халқ усталари ва тасвирий санъат вакиллари ижодидан ҳикоя қилувчи лекциялар цикли бағишланган.

ИЛҒОРЛАР АҲДИ

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-ремонт заводининг III даражали Меҳнат шуҳрати ордени кавалери Қ. Қорабоев бошлиқ тепловоз рама-кузов ремонти бригадаси корхонада энг илғор коллективлардан. 22 кишидан иборат мазкур комплекс бригада конвейер методи бўйича ремонт қилинаётган тепловоз кузов-рама қисмлари, ёнилғи баки, бош ва ёрдамчи резервларни кўздан кечиради, вақт ўтиши билан ўз хизматини ўтаб бўлган деталларни янгилашади, дарз кетган қисмларини тузатишади.

Бригада аъзолари барча ремонт ишларини сифатли қилиб бажаради. Ишга бундай муносабат завод техника назорати бўлими рама-кузовчилар ишини талабчанлик билан текширганлигидан г ина келиб чиқмай, балки бригада аъзолари бажараётган ишлари сифатли чиқишини астойдил истаётганликлари билан изоҳланади.

Бригада план-топшириқларини муддатидан илгари адо этиш, пландаги 252 ўрнига 266 тепловоз рама-кузов қисмларини ремонт қилиш мажбуриятини олган. Бундан ташқари йил давомида 1300 сўм соф фойда берувчи рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, ремонт таннархини 5 процентга камайтириш кўзда тутилган.

Бригаданинг Э. Грамнический, В. Шашкин, С. Муқимов, Т. Мирзаҳмедов каби илғор ишчилари Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи нишонланадиган зафарли йилда астойдил ишлаб бошқаларга намуна бўлмоқда.

Қурувчилар

МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИБ

КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини муваффақиятли амалга ошириб келаётган 159-трестнинг бўлинмалари шаҳарда улкан бунёдкорлик ишларини амалга оширмоқдалар. Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига трест бошқармалари, бригадалари ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Жумладан, 9-қурилиш бошқармасининг В. Миллер етакчилигидаги монтажчилар бригадаси бригадалараро беллашувда пешқадамлик қилмоқда.

Ҳозирда В. Миллер бригадаси «Бешёғоч» массивидаги 1176 ўринли мактаб қурилишида баракали меҳнат қиляпти. Бу ерда меҳнат қилаётган В. Петров ва В. Ким етакчилигидаги бригадалар ўзаро беллашиб, юксак самарадорликка эришяптилар.

Монтажчиларнинг ана шу ғайрат-шижоати туфайли бинонинг иккинчи қаватида монтаж ишлари ниҳоясига етяпти. Қурувчилар уни август ойида фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

Таъмирчилар

НАВҚИРОН ШАҲАР ОБИДАЛАРИ

Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи йилида шаҳардаги тарихий ёдгорликларни қайта тиклаш йўлида ҳам кўпгина ибратли ишлар олиб борилмоқда. Ана шундай хайрли мақсад билан шу кунларда Халқлар дўстлиги кўчасидаги Абдул Қосим мадрасаси реставрацияси бошланиб кетди. Мадрасанинг ташқи кўриниши худди Кўкалдошнинг ўзгинаси.

Реставрация ишларини махсус илмий реставрация лойиҳалаш устахонаси, шунингдек Самарқанд, Бухоро ва Қўқондан таклиф этилган моҳир реставраторлар бажармоқдалар. Улар XVI аср меъморлари яратган мазкур тарихий обида намунасини қайта тиклаш ишларини шу йилнинг 1 июлига туґаллашга аҳд қилишган.

Ҳар бир кўчатни сифатли қилиб ўтқазиш унинг келажакда яхши униб-ўсишини таъминлайди. Шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармасига қарашли бир группа ободончилар (чапдан ўнгга) Р. Тугушев, Р. Бектемиров, А. Лаушев Юнусобод массивида ободончилик ишларини олиб бориб, 500 туп чинор дарахти ўтқазишди.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

Ободончилар

РАЙОН ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Акмал Икромов райони Тошкентнинг 2000 йиллиги нишонланадиган йилда янада кўркамлашмоқда. Район ободонлаштириш бошқармаси коллективи жуда кенг планда иш олиб бормоқда ва янги-янги микрохиёбон, дам олиш зоналари ташкил этмоқда. Бу ишда ободончиларга рус тили ва адабиёти педагогика институти, савдо ва молия техникумлари талабалари яқиндан ёрдам кўрсатмоқда.

Шу кунларда Ҳ. Турсунқулов ва Фарҳод кўчалари кесишган жойда умумий ҳажми 7 гектарга тенг бўлган дам олиш зонаси ташкил этилмоқда. Тўқимачи, Фарҳод, Ғ. Ғулом, Я. Купала каби кўчаларда зудлик билан жорий ремонт ишлари амалга оширилмоқда.

БУГУН

район ободонлаштириш бошқармаси коллективи Ҳалқа йўли атрофида умумий майдони 1,8 гектарга тенг бўлган учта микрохиёбон ташкил этишга киришди. Бунда ерлар текисланиб, гул ва дарахт кўчатлари ўтқазилмоқда. «Қизил шанбалик» кунида район меҳнаткашлари ёппасига ҳашарга чиқадилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

НАМУНАЛИ ДЕГАН ЮКСАК НОМ УЧУН

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ 16-ТУРАР ЖОЙЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ УЧАСТКАСИ «МАРКАЗ—7» КВАРТАЛИ ЖАМОАТЧИЛАРИ ВА АҲОЛИСИНИНГ, СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ 50-ТУРАР ЖОЙДАН ФОЙДАЛАНИШ УЧАСТКАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТАЛАРИДА ШУ ЙИЛ 2 МАРТДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН МИКРОРАЙОНЛАРНИ НАМУНАЛИ ЖАМОАТ ТАРТИБИ ВА ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ МИКРОРАЙОНЛАРИГА АЙЛАНТИРИШ БЎЙИЧА ТАШАББУСЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг шу масала бўйича қабул қилган қарорида таъкидланадики, шаҳар аҳолиси, турар жой ташкилотлари Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият, намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш, шаҳарнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган курашга актив қўшилдилар.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарида эълон қилинган ташаббуснинг аҳамиятини республика пойтахти меҳнаткашларининг турар жой фондини сақлаш учун қайғуриши ифодаси сифатида баҳолаб, шунингдек шонли 2000 йиллик юбилейга тайёргарлик мақсадида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ўз қарорида Ленин районидаги 16-турар жойдан фойдаланиш участкаси «Марказ—7» микрорайони уйлари жамоатчилиги ва аҳолисининг, Собир Раҳимов районидаги 50-турар жойдан фойдаланиш участкаси Тансиқбоев микрорайони аҳолиси, маҳалла комитетининг ўз микрорайонларини намунали жамоат тартиби ва юксак турмуш маданияти микрорайонларига айлантириш бўйича ташаббусини маъқуллади.

Район Советлари ижроия комитетлари, шаҳар турар жой бошқармалари, давлат инспекциялари ўз ҳисобида турар жойлари бўлган корхона ва ташкилотлар бу ташаббусни қўллаб-қувватлашлари, аҳоли ўртасида, барча коллективлар ва ташкилотларда кенг ёйишлари лозим.

Район Совети ижроия комитетлари, шаҳар уй жой бошқармасига микрорайонлар аҳолиси ўртасида ҳовлиларни намунали сақлаш ва юксак турмуш маданияти учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш топширилди. Микрорайонлар, маҳалла комитетлари жамоатчилиги ишини кучайтириш, аҳолининг шанбаликларда иштирок этишга жалб этиш, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлиги ва активлигини ҳар томонлама ривожлантириш лозим. Турар жойларни сақлаш ва ободонлаштириш тадбирларининг амалга оширилишини назорат этиш Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети назорат қилади.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газета редакцияларига микрорайонларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, уларни намунали қилиш бўйича амалга оширилаётган ишларни кенг ёритиш тавсия этилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

△ СОФИЯ. Болгария пойтахтидаги виставка «Софияда ихтиро этилган» деб аталади. Унда Болгария Фанлар академиясининг олимлари, София институтлари ва саноат корхоналарининг мутахассислари яратган 230 дан кўп илмий-техника янгиликлари кўрсатилмоқда.

Экспозиция болгариялик ихтирочилар ижодидаги йўналишлар тўғрисида яққол ҳикоя қилади. Уларнинг куч-ғайратлари ишлаб чиқаришни автоматлаш ва механизациялаш проблемаларини ҳал этишга, хом ашё ва материалларини тежаш, янги кенг истеъмол моллари яратишга қаратилган.

Виставка программасига мувофиқ юксак самарали ихтироларни жадал жорий этиш ва уни рағбатлантириш методлари мавзуида халқаро семинар бўлади.

△ ХОШИМИН. Республикадаги энг катта портлардан бири — Сайгоннинг докерлари янги меҳнат ғалабасига эришдилар. Шу йил биринчи кварталининг плани муддатидан икки ҳафта барвақт бажарилди. Топшириқдан ташқари ўн минглаб тонна муҳим халқ хўжалик юклари туширилди ва ортилди. Ҳар куни юкини барвақт бўшатиб олгач ўнлаб кемалар портни тарк этади.

Порт ишчилари муваффақиятининг сири меҳнатни яхши ташкил этишда, юк ортиш-тушириш ишлари прогрессив методларини қўллашдадир. Узоқ Шарқ ва Одессадаги совет докерларининг тажрибаси кенг кўламда жорий этилмоқда. Хошиминликлар шу докерлар билан қалин дўст тутиниб, ҳамкорлик қилиб турадилар.

△ РИМ. Тинчлик учун курашувчи маҳаллий комитет Италиядаги Асколипичено шаҳрини (Марке области) ва унга ёндош районларни ядросиз зона деб эълон этишни талаб қилди. Унинг вилоят маъмурлари номига юборган арзномасига беш минг киши имзо чекиан.

△ ПРАГА. Чехословакия пойтахтининг миллий комитети бултур «Прагаликлар — ўз шаҳри учун» деган шиор остида ўтказилган мусобақанинг якунларини чиқарди. Шу ташаббусга мувофиқ Праганинг юз минглаб аҳолиси территорияни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, болалар ва спорт иншоотларини қуриш умумшаҳар ва район шанбаликларида қатнашди. Уларнинг кўнгилли меҳнати якунлари 410 миллион кронадан ошади.

Бултур аҳолининг актив ёрдами билан Прагада 14 та болалар боғчаси, 23 та спорт майдончаси қурилди. Прагаликлар 18 минг туп дов-дарахт кўчатларини ўтқаздилар, 600 гектардан кўп хиёбон ва паркларни тозалаб, ободонлаштирдилар. Пойтахт пионер ва ўқувчилари яхши ишладилар. Улар қабул пунктларига юзлаб тонна темир-терсак, ўнлаб тонна макулатура, шиша ва бошқа иккиламчи хом ашё топширдилар.

△ ВЕНА. Расмий маъмурларнинг гўё Вена Европадаги «энг хавфсиз» шаҳарлар қаторига киради, деган гаплари ҳақиқатга тўғри келмайди. Жиноятчиликнинг кўпайишига қарши қатъий ва таъсирли чоралар кўрилмаса Австрия пойтахти жиноятчи унсурлар учун макон бўлиб кетади, деди бу ердаги матбуот конференциясида миллий кенгаш депутати Антон Форст.

У расмий статистика маълумотларига суяниб кейинги бир неча йил ичида Венада жиноий қонун бузишлар қарийб 50 процент кўпайди, деб таъкидлади. Бунда оғир жиноятлар сони учдан бир ҳисса кўпайган. Аммо полиция ўрта ҳисобда ҳар олти жиноятдан биттасинигина фош этишга муваффақ бўляпти, деди депутат.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НОЯБРЬ (1982 йил) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — АМАЛДА

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқида партия иқтисодий ва социал стратегиясини амалга ошириш бўйича халқ хўжалиги барча бўғинларининг иши чуқур анализ қилиб берилди. Ғоят муҳим масала — интизомни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилди.

Меҳнат интизоми масаласи ҳамма вақт жуда катта сиёсий аҳамиятга эга бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Чунки меҳнат интизоми фақатгина меҳнаткашлар умумий ишлаб чиқариш маданиятининг аниқ мезонигина бўлиб қолмай, шунингдек улар ғоявий-сиёсий савиясининг кўрсаткичи ҳамдир. Афсуски ҳамма жойда ҳам партия комитетлари, маъмурият, жамоат ташкилотлари партия, давлат ва меҳнат интизомининг бузилишига қарши курашда зарур даражада принципиаллик кўрсатмайдилар. Ҳали ҳам прогуллар, ишга кеч қолишлар, бир меъёрда ишламаслик, иш вақтининг йўқотилиши, совет савдоси қоидасининг бузилиши, халқ мулкининг талон-тарож қилиниш ҳоллари учраб туради.

Бундай ҳоллар билан фақатгина партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларигина эмас, шунингдек барча идеология активи ҳам қатъий кураш олиб бориши керак. Ишлаб чиқаришда, хизмат кўрсатиш соҳаларида ва савдода давлат интизомининг бузилиш ҳолларига имкон бермайдиган шарт-шароитни вужудга келтириш зарур. Бу соҳада ҳозир шаҳарда фаол кўрсатаётган 40 мингдан кўпроқ агитатор ва сиёсий ахборотчиларнинг катта отряди кўп иш қилиши мумкин.

Яқинда Тошкентда агитколлективлар, сиёсий ахборотчилар группалари, раҳбарлари аҳоли турар-жойларида оммавий-сиёсий ишларни олиб борувчи ташкилотчилар учун конференция ўтказилди. Кун тартибига долзарб масалалар қўйилди. Уларни ҳал қилиш шаҳар партия ташкилотидан катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларни олиб боришни талаб этади.

Тўпланганлар олдида аҳолига хизмат кўрсатиш шаҳар ташкилотлари, йирик корхоналарнинг раҳбарлари сўзга чиқиб, Тошкентда партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш учун қандай иш олиб борилаётганлиги тўғрисида гапириб бердилар. Бугун биз сизларни конференция материаллари билан таништирмоқдамиз. Унда кўтарилган масалалар газетхонлар кенг доираси учун қизиқарлидир, деган фикрдамиз.

ТРАНСПОРТ ПУХТА ИШЛАСИН

Тошкент пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасининг бошлиғи Ж. Шораҳмедов ўз сўзида КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида Тошкентда пассажир автотранспорти ишини яхшилаш масаласига тўхталди.

— Бош бошқарма СССР Министрлар Советининг аҳолига хизмат кўрсатиш билан банд бўлган корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар иш режимини тартибга солишга қаратилган қарорини бажариш учун аҳолининг транспортга бўлган эҳтиёжларини қондириш бўйича қатор тадбирларни амалга оширишни белгилади. 1983 йилда 360 та янги автобус, шу жумладан 45 та катта сиғимли автобус, 880 та енгил такси олинади. Апрель ойидан бошлаб Юнусобод массивидаги 8-янги автопаркда автобуслардан фойдаланиш бошланади. Бу ушбу йирик турар жой райони аҳолисига, шунингдек авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводи, Ўзбекистон 50 йиллиги номидаги тикув бирлашмаси ходимларига хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш имконини беради.

Иккинчи сменадаги ишчилар хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида шаҳардаги 11 та йирик корхона билан автобусларни мазкур корхоналарда тунги смена тугаш пайтига юбориш графиги келишиб олинди. Линияларга автобус ва таксиларни чиқариш графиги ҳамда уларнинг миқдори кўриб чиқилди. Натижада соат 19 дан 21 гача автобуслар сони 85—113 машинага, енгил таксилар соат 16 дан 21 гача 180 тадан 460 тагача кўпаяди.

Телефон бўйича таксига буюртма бериш учун қўшимча имкониятлар яратилмоқда. Буюртмалар кеча-ю-кундуз қабул қилинади. Буюртмалар қабул қилиш учун уч номерли телефонлар жорий этилди.

Транспорт ишидаги қатор камчиликлар айрим ходимларнинг меҳнат интизомини бузишга йўл қўяётганликлари туфайли юз бераётганлиги учун автокорхоналарда меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш бўйича чоралар кўрилмоқда. Шунингдек, цехлар, участкалар, автомобилларни ювиш жойлари, заправкаларнинг иш режими қайта кўриб чиқилаяпти.

Шу кунларда автокорхоналарнинг коллективларида олиб борилаётган барча ишлар йўловчиларни ташиш ҳажмини янада ошириш, уларга хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш вазифаларини бажаришга қаратилгандир.

Тошкентдаги аҳолига хизмат кўрсатувчи корхона ва ташкилотларнинг янги иш режимига ўтиши ҳақида Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Ш. Ҳожимуродов ҳикоя қилади.

ЯНГИ ИШ РЕЖИМИ АСОСИДА

— Шу йил январь ойида СССР Министрлар Совети ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг аҳолига хизмат кўрсатиш билан банд бўлган корхона, ташкилот ва муассасаларда иш режимини такомиллаштириш, хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини ошириш тўғрисидаги қарорлари қабул қилинди. Бу ҳужжатларда мазкур корхона ва ташкилотлар ишини тартибга солиш бўйича амалий чоралар белгилаб берилган.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети олдинга қўйилган вазифалар асосида шаҳар ижроия комитети Бош бошқармалари, бошқармалари, бўлимлари ва трестлари, ишлаб чиқариш бирлашмалари, хизмат кўрсатиш корхоналари, ташкилотлари ва муассасаларининг иш режимини тартибга солиш тўғрисидаги таклифларини кўриб чиқдилар ва маъқулладилар.

Аҳолига хизмат кўрсатувчи корхоналарнинг кўпчилиги 1 февралдан, бир қисми 15 февралдан ва қолганлари 1 мартдан бошлаб янги иш режимига ўтдилар.

Ҳозирги пайтда Тошкентда савдо қилувчи 3047 магазин бор. 1983 йил 1 мартгача 2087 магазиннинг иш режими қайта кўриб чиқилди. 54 та магазин соат 11 дан 20 гача, 114 та магазин 11 дан 21 гача ишлай бошлади. 257 магазин иш режими бир соатга, 48 магазиннинг иш режими 2 соатга, 49 магазиннинг иш режими 3—4 соатга узайтирилди. Навбатчи магазинлар сони 79 тага етказилди. 11 та магазин кечаю-кундуз ишламоқда.

«Ташлимводт о р г» корхоналари тармоғида 668 та точка бор. Ҳозир улардан 243 тасининг иш режими қайта кўриб чиқилди. Булардан 144 тасида иш режими 1 соатга, 90 тасида 2 соатга ва 9 тасида 3 соатга узайтирилди.

Тошкентда 1857 та умумий овқатланиш корхонаси мавжуд. Улардан 890 тасининг иш режими қайта кўриб чиқилди. Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида жойлашган 447 та умумий овқатланиш корхонаси эрталаб соат 7 дан бошлаб ишлайдиган бўлди.

46 та кулинария магазинидан 36 тасининг иш режими қайта кўрилди. Улар ҳозир эрталаб соат 7 дан бошлаб ишлай бошлайди. 25 та кулинария магазинида иш вақти икки соатга (соат 21.00 гача) узайтирилди.

611 та мактабгача тарбия болалар муассасаларидан 382 тасида иш режими қайта кўрилди. Тошкент шаҳар ижроия комитети халқ маорифи Бош бошқармаси барча мактабгача тарбия муассасаларида ота-оналар билан суҳбатлар ўтказди. Уларнинг таклифлари ҳисобга олинган ҳолда шу йил 1 февралдан бошлаб бу муассасаларда янги иш режими ўрнатилди. Соат 8 дан 20 гача ишлайдиган болалар боғчалари 72 тага кўпайтирилиб, уларнинг сони 124 тага етказилди. 148 та болалар боғчаси соат 7.30 минутдан 19.30 минутгача ишламоқда.

205 та почта алоқаси бўлимидан 163 тасининг иш режими қайта кўриб чиқилди. 87 та алоқа бўлими соат 8 дан 20 гача ишламоқда. Яъни уларнинг сони икки баравардан кўпроққа ортди. 43 та алоқа бўлими дам олиш кунларисиз ишлаяпти.

Маҳаллий Советларнинг мавжуд 43 та маданият уйининг ҳаммасида иш режими қайта кўриб чиқилди. Улар соат 10 дан 21-гача ишлайдиган бўлдилар. Яъни маданият уйларининг иш режими икки соатга узайтирилди. 43 та маданият ва истироҳат боғи эндиликда ўз ишларини қиш пайтида соат 19 да, ёзда 23 да тугаллайди.

Шунингдек, омонат кассалари, кутубхоналар, амбулатория-поликлиника муассасаларининг иш режими ҳам қайта кўрилди. Тошкент шаҳар ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг барча амбулатория-поликлиника муассасалари икки сменали иш режимига ўтказилди. Барча поликлиникаларда рўйхатга олиш эрталаб соат 7.30 минутда бошланади. Якшанба кунлари барча поликлиникаларда терапевт ва педиатр врачларнинг навбатчилиги ташкил этилган, даволаш кабинетлари ишлайди.

Барча турар-жой-эксплуатация идоралари, шаҳар телефон тармоқлари Бош бошқармасининг абонент бўлими ва ҳисоб-китоб группаси, «Ташгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси, граждан хизмат кўрсатиш бошқармаси, «Тошкент гуллари» фирмаси иш режими ҳам ўзгартирилди.

Аҳолига хизмат кўрсатиш билан боғлиқ корхона, ташкилотлар иш режимини тартибга солиш бўйича олиб борилаётган иш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг халқ хўжалиги барча тармоқларида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш бўйича қарорини бажаришни таъминлайдиган резервлардан бири ҳисобланади. Ҳозирги пайтда шаҳар партия комитети, халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети, бевосита аҳолига хизмат кўрсатиш корхоналарига тушаётган аҳолининг таклифлари ўрганилмоқда ва умумлаштириляпти. Уларни ўрганиш пайтида хизмат кўрсатиш соҳалари иш режимини янада такомиллаштириш бўйича зарур чоралар кўрилади.

ХАРИДОРЛАРГА ҚУЛАЙ БЎЛСИН ДЕБ

Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо Бош бошқармасининг бошлиғи Н. Аҳмедов савдо корхоналари ишини такомиллаштириш соҳасида кўрилаётган тадбирлар ҳақида сўзлаб берди.

— Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо Бош бошқармаси район Советлари ижроия комитетлари, давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари, касаба союзи область комитети, жойлардаги касаба союз органлари билан ҳамкорликда савдо корхоналарининг мавжуд иш режимини такомиллаштириш бўйича доимий иш олиб бормоқда. Жумладан, 1980, 1981 йилларда йирик саноат корхоналари, қурилишлар, муассасалар, меҳнаткашлар ўртасида тарқатилган анкета материаллари асосида 618 савдо корхонасининг иш режими аҳоли учун қулай бўлган вақтга ўзгартирилди.

Бу йил СССР Министрлар Советининг аҳолига хизмат кўрсатиш билан банд бўлган корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар иш режимини тартибга солиш тўғрисидаги қарори асосида 545 магазин учун янги иш графиклари ишлаб чиқилди.

Масалан, ишни соат 7 дан бошлайдиган шаҳардаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи магазинлар сони 25 процентга, ишни соат 8 дан бошлайдиган магазинлар сони 21,8 процентга кўпайди. 302 та магазин иши 1—2 соатга (соат 21. 22, 23 гача) узайтирилди.

Бошқа товарлар билан савдо қилувчи магазинлар ишида ҳам анчагина ўзгаришлар рўй берди.

Шаҳар бозорларидаги савдонинг ўзига хос хусусиятларини ҳамда уларда кўп миқдорда савдо қилиниши ҳисобга олинган ҳолда бу ерларда жойлашган магазинлар учун йилнинг турли даврларига қараб иш графиги белгиланди. Масалан, шу йил 1 апрелдан бошлаб бозорларда жойлашган 118 та, ярмаркалардаги 100 та магазин дам олиш кунларисиз ишлайди.

Ҳозирги пайтда шиша идишлар қабул қиладиган пунктлар иш графиги кўриб чиқилмоқда.

Бу йил қўшимча равишда 26 та буюртмалар столи очилди. Шу жумладан «Электроаппарат», «Миконд», «Ташсельмаш», «Компрессор», агрегат заводларида, 1, 2-уйсозлик комбинатларида, Тошкент тўқимачилик комбинатида, «Малика» фирмасида ана шундай буюртмалар столи ташкил этилади.

Ҳозирги пайтда биз озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи магазинларда меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини ва моддий жавобгарликни жорий этиш устида иш олиб бормоқдамиз. Мутахассислар, биринчи навбатда пенсионерлардан тўлиқсиз иш кунида актив фойдаланиш, бозорларда қўшимча равишда савдо хизмати бюролари ташкил этиш чоралари кўриляпти. Жамоатчилик асосида ишлайдиган кадрлар бўлимлари, ўртоқлик судлари, мураббийлар кенгашларининг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, савдода қонунбузарликка қарши курашдаги иштирокларини кучайтириш чоралари кўрилмоқда.

ИШ ВАҚТИ ЙЎҚОТИЛИШИГА ЧЕК ҚЎЯМИЗ

В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводининг директори В. Мушкарев корхонада меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш бўйича тўпланган тажриба ҳақида гапириб берди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар қўнимсизлигига қарши кураш, прогуллар, ишга кеч қолишлар, ичкиликбозликка барҳам бериш масалалари ҳамиша завод партия, касаба союз комитети ва маъмурияти диққат марказида туради.

Корхонамизда иш вақти йўқотилишини камайтириш учун ҳозир қандай чоралар кўрилмоқда?

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш масалалари цехлар ва бўлимларда бўлиб ўтган партия-хўжалик активларида кенг муҳокама этилди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ишга кеч қолиш, прогулларга, иш вақти йўқотилишининг бошқа сабабларига барҳам бериш юзасидан конкрет таклифлар киритдилар. Жамоатчиликни меҳнат интизомини мустаҳкамлаш масалаларини ҳал этишга жалб этиш мақсадида кенг тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Биз меҳнат интизомининг бузилиши, унинг аҳволи учун бўлинма раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширдик. Жумладан, эрталабки кенгашларда меҳнат интизомининг аҳволи, меҳнат интизомини бузувчиларга қарши цехларимиз ва бўлимларимизда кўрилаётган чоралар тўғрисида раҳбарларнинг ҳисоботларини тинглаш одат тусига кириб қолди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, план топшириқларини бажариш учун масъулиятни оширишда меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини ва пировард натижаларга қараб ҳақ тўлашни жорий этиш катта аҳамиятга эгадир. Одатда шу усулда ишлайдиган бригадаларда интизом жуда кам бузилади. Бригада ишчилари интизомни бузувчиларга қарши тезда ўз чораларини кўрадилар.

1983 йилда ишчиларимизнинг 60 процентдан кўпроғи ана шундай бригадаларда меҳнат қилади. Айрим цехларимизда меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулига жалб этиладиган ишчилар сони 80 процентга етади. Кўпгина бригадалар хўжалик ҳисобида ишлашга ўтказилади.

Ишловчилар учун меҳнат ва турмуш шароитлари катта аҳамиятга эга эканлиги тўғри таъкидланди. Агар бу масалалар жиддий ҳал қилинадиган бўлса, интизом бузилишини анча камайтиришга эришиш мумкин. Биз масалан, заводда, «Океан» магазинининг филиалини очишга, гўшт, сабзавот, саноат моллари магазинларини қуриш ва ишга туширишга муваффақ бўлганлигимиздан жуда мамнунмиз. Корхонада омонат кассаси, прокат пункти, китоб магазини ҳам ишлаб турибди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлашда иш режими жуда катта аҳамиятга эгадир. Биз бўлинмалар, турли хизматлар ишини жуда жиддий ўрганиб чиқдик. Бундан меҳнат қилаётганларнинг турли юмушлар билан беҳуда вақт ўтказмасликлари, демак иш вақти йўқотилишига йўл қўймаслик мақсадини кўзлаган эдик. Бу тадбир натижасида ҳозирнинг ўзида корхонадаги айрим хизматлар бўйича навбатчилик ташкил қилинган. Корхонанинг хоҳлаган ишчиси ишдан сўнг бу ерга келиб, ўзини қизиқтираётган у ёки бу масалаларни аниқлай олади.

Конференцияда сўзга чиққан раҳбарлар йиғилганларга КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш тўғрисидаги кўрсатмаларини амалда бажариш, Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун кураш билан боғлиқ бир қатор масалалар бўйича батафсил ахборот бердилар.

Конференцияда сўзга чиққан Тошкент шаҳри прокурори Ғ. Бухоров давлат интизомини мустаҳкамлаш, жамиятимизга зид ҳодисаларга қарши курашни кучайтириш масалалари устида тўхталди. Конкрет фактлар ва мисолларда сезиларли натижаларга эриша бориб ана шу ишларни қайси йўналишларда кучайтириш лозимлиги кўрсатиб берилди.

Коммунистик қурилишнинг улкан ва серқирра вазифаларини муваффақиятли амалга оширишни кенг агитация ва пропаганда ишларисиз, барча кадрларнинг кундалик, аниқ мақсадга қаратилган фаолиятисиз, оғзаки сиёсий агитация ва ахборот воситаларисиз тасаввур этиб бўлмайди, деб таъкидланди конференцияда. Мусобақани янада авж олдириш, интизомни мустаҳкамлашга кенг меҳнаткашлар оммасини сафарбар этишда уларнинг роли беҳисоб каттадир. Конференция қатнашчилари пропагандистлар ва агитаторлар, пойтахт меҳнат коллективларида оммавий-сиёсий ишларни олиб бораётган барча ходимлар партия олдинга қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун ўзларининг бутун тажрибаларини, билимларини ва маҳоратларини сарфлайдилар, деб ишонтирдилар.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

КАТТА ВАЗИФАЛАР

ТРИПОЛИ. Ливия экономикасини 1981 — 1985 йилларда ривожлантириш қишлоқ хўжалигини юксалтириш беш йиллик планида белгиланган асосий вазифалардан биридир. Мамлакат раҳбарлари шу беш йиллик охиригача мамлакатни озиқ-овқат маҳсулотлари билан ўз-ўзини тўла таъминлашга эришишни мақсад қилиб қўйдилар.

Яқин йиллар ичида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ҳажмини анча ўстириш, уни аҳолининг асосий озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг эса хом ашёга бўлган талабини қондиришга имкон берадиган даражага етказиш кўзда тутилмоқда. Бундай асосий эътибор илғор агрономия методларини, техникани, химиявий ўғитларни кенг жорий этишга, янги ерларни ўзлаштиришга қаратилмоқда.

1969 йилги революциядан кейин донли экинлар майдони дашт ва қурғоқчил ерларни ўзлаштириш натижасида уч баравардан зиёд кўпайди. Бунда Ливиянинг соҳилда жойлашган районларини кўкаламзорлаштиришга, қишлоқ хўжалик районларини Саҳрои Кабирнинг гармселидан, қумлар кўчувидан тўсиб турувчи иҳотазорларни кенгайтиришга катта аҳамият берилмоқда.

Давлат янги машина-механизмларни сотиб олиш ва ирригация ишларини ўтказиш учун деҳқон хўжаликларига катта қарзлар бермоқда. Ўтган икки йил ичида Ливияда ўн мингдан кўп фаллоҳлар оиласи ер олди, бир нечта сунъий сув омборлари қурилди. Ирригация иншоотлари ва системаларини қуришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Бу чора-тадбирлар 84 минг гектар дашт ерни қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига топширишга имкон бердики, у ерда давлат фермалари барпо этилмоқда.

ЧССР. Чехословакия чинни буюмларни ишлаб чиқариш бўйича ҳозир жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Ана шу маҳсулотларни харид қилувчи мамлакатлар сони тобора кўпайиб бормоқда. Совет Иттифоқи Чехословакия чинниларининг энг катта харидори ҳисобланади.

СУРАТДА: юқорида — Нова-Роле шаҳридаги чинни заводининг цехларидан бирида.

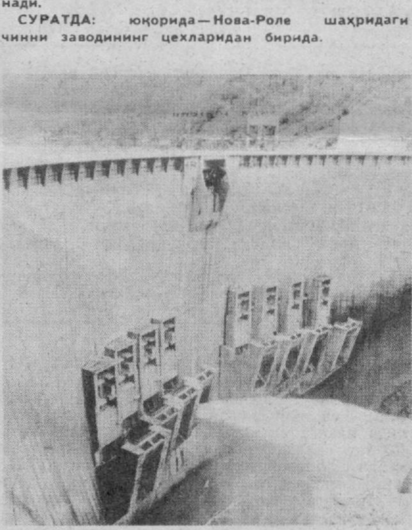

МОЗАМБИК. Замбези дарёсида дунёдаги энг катта гидроэлектростанциялардан бири — Кабора Басса гидроэлектростанцияси қуриляпти. «Жануб» электр станциясининг жами қуввати 2 миллион киловатт соатдан зиёдроқни ташкил этади. «Шимол» электр станцияларини қуриш ишлари ниҳоясига етмоқда.

СУРАТДА: Кабора Басса гидротехника комплексининг тўғони.

ТАСС фотохроникаси.

ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯ БЎЙИЧА

БУДАПЕШТ. Венгрия пойтахтининг шимолий қисмида экспериментал уй-жой қурила бошлади. Бу район территориясидаги уйлар универсал элементлардан барпо этилади. Янги технология буюртмачиларнинг тавсияларига биноан бинокорлар уй-жой биноларининг ташқи кўринишини хилма-хил қилишларига, балкон, айвон, деразаларнинг шаклли ва жойлашишини ўзгартиришларига имкон беради.

Аммо квартиралар планини қурувчилар билан истиқомат қилувчилар ўртасида олдиндан келишиб олиш имконияти янги методнинг асосий хусусиятидир. Масалан кўп болали оналар учун иккита ошхона ёки ваннахона, кенгроқ ётоқхоналар қурилиши, зарурати бўлса икки қўшни квартирани бир-бирига қўшиш кўзда тутилган.

Шу йил бу прогрессив қурилиш методи Венгрияда кенг ёйилади. Янги технология асосида қурилган квартираларга мингтадан кўп оила кўчиб киради, беш йиллик охирига борганда эса бундай оилалар сони 10 мингтадан ортади.

МИЛЛИЙ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАНМОҚДА

ЛАГОС. Шу кунларда Нигерия ўрта мактабларини тамомлаётган ўн минглаб ёшлар қаерга бориб ўқиш, қандай касбни танлашдан иборат муҳим масалани ҳал этмоқдалар.

Мамлакат олий ўқув юртларининг қабул комиссияларига кўплаб аризалар тушди. Аризалар сони тинмай кўпайиб бормоқда. Бу йил 27 та университет ўз эшикларини очади. Уларда ўқиётган студентларнинг умумий сони 50 мингдан ошади.

Мамлакатнинг бошқа ўқув юртлари сингари университетлар бугунги Нигериянинг энг ўткир проблемаларидан бири — кадрлар тайёрлаш проблемасини ҳал этиши керак. Айни шунинг учун ҳам республиканинг маориф системасини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Бошланғич ва ўрта мактаблар сони йил сайин ошиб бормоқда, янги-янги техникумлар ва институтлар очилмоқда. Нигерияда 1979 йилда 256 та ўрта мактаб бор эди, ҳозир уларнинг сони 800 тага етди. Шу давр ичида техника коллежлари 6 тадан 36 тага етди. Республикадаги 19 штатнинг ҳаммасида институтлар очилган.

Қисқа сатрларда

△ Ҳиндистон пойтахтида А. С. Пушкин номли адабиёт клуби очилди. Шу муносабат билан ўтказилган тантанали маросимда Деҳлининг жамоатчилик вакиллари, ёзувчилар, журналистлар, адабий танқидчилар иштирок этишди.

△ Гвинея—Бисау республикаси пойтахтида тараққий этаётган мамлакатларда саводсизликни тугатиш проблемаларига бағишланган халқаро семинар ўз ишини бошлади.

△ Нигер республикасида қишлоқ хўжалигини янада тараққий эттириш учун миллий фонд ташкил этилди. Бу ерда биринчи навбатда кооперация тараққиётига асосий эътиборни қаратиш кўзда тутилган.

△ Германия Федератив Республикасининг собиқ канцлери Гельмут Шмидт журналистика фаолияти билан шуғулланишга қарор қилди. У «Цайт» ҳафталигининг редактор ўринбосари лавозимига тайинланади.

△ «Юманите диманш» хабарига кўра, бу ерда яқинда очилган амалий санъат музейидаги совет усталари томонидан тайёрланган фотографиялар виставкаси тобора парижликлар диққатини ўзига тортмоқда. Экспонатлар орасида машҳур фоторепортёр П. А. Оцуп томонидан тайёрланган жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг ташкил этилиши тўғрисидаги суратлар, Октябрь революциясига бағишланган ҳамда ўтмиш тарихини ҳикоя қилувчи суратлар фахрий ўринни эгаллайди.

△ Ғарбий Германиянинг Солтау қишлоғи яқинида Голландия ҳарбий ҳаво кучларига қарашли Ф —16 самолёти ҳалокатга учради. Чет эл матбуотининг хабарига кўра бу самолёт сўнгги йилларда ҳалокатга учраган ана шу типдаги бешинчи самолётдир.

ЗАМОНАВИЙ МИКРОРАЙОН

КОБУЛ. Уй-жой қурилишининг кенг қулоч ёйганлиги, Афғонистон пойтахтидаги янги аломатлардан биридир. Шаҳар чеккаларида ҳамма қулайликлари бўлган замонавий уй-жой кварталлари қад кўтармоқда, янги кўчалар очилмоқда, эски маҳаллалардаги уйлар янгиланмоқда.

Афғонистон Халқ Демократик партияси Кобул шаҳар комитетининг органи «Помир» газетасининг хабар қилишича, революция йилларида пойтахтнинг шимоли-шарқидаги замонавий микрорайон 36 блокли беш қаватли ва олти қаватли уйлар билан тўлди. Яна 10 та шундай уй қаватлари кўтарилмоқда. Шахра районидаги уй-жой массивида ишлар битгач, 1.500 оила янги квартиралар олади. У ерда қурилган уйларнинг бир қисми Америка империализмининг гумашталари тажовузларидан инқилобни ҳимоя этишда ҳалок бўлганларнинг оилаларига топширилди.

Кейинги йилларда пойтахтда 18 та янги мактаб қурилди. Шинам болалар уйи комплекси «Ватан» қурилиши битказилмоқда.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

ЗАВОД БОҒИ

Тўйтепа металлконструкциялар заводининг «Радуга» боғдорчилик — полизчилик уюшмаси аъзолари учун касаба союз комитети таклифига биноан завод теплицасида махсус етиштирилган помидор, бодринг, карамнинг энг яхши навлари кўчатларини сотиш ташкил қилинди.

Ангрен дарёсининг қуйи қисмида илгари бўшаб ётган, энди уюшма учун ажратилган ерлар йилдан йилга ўзлаштирилмоқда. Бу ерда 250 металлист ва улар оилалари аъзоларининг қўллари билан барпо этилган боғлар ва полизлар барқ уриб яшнамоқда. Корхона касаба союз комитети ва раҳбарлари ҳаваскор боғбонларга катта ёрдам кўрсатмоқдалар. «Радуга»нинг бутун территорияси ўраб олинган, у ерга водопровод келтирилган, электр линияси тортилган. Қоратупроқ, ўғит, мева дарахтлари ва ток кўчатларини у ерга ташиб бориш учун завод транспорти ажратилмоқда. Бу йил ҳаваскор боғбонлар мўл ҳосил олишга аҳд қилдилар. Ортиқча маҳсулотни эса, ўтган йилдагидек, болалар боғчалари ва яслиларга, завод санаторий-профилакторийсига топширадилар.

(ЎзТАГ).

Шарқ юлдузи

МАРТ СОНИДА

«Шарқ юлдузи» журналининг март ойи сони босмадан чиқди. Журнал Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, шоира Ҳалима Худойбердиеванинг «Садоқат маликалари» номли мақоласи билан очилади. Ушбу сонда, проза қисмида ёзувчи Саъдулла Кароматовнинг «Сўнгги бархан» романи, Машраб Бобоевнинг «Ер томири» пьесаси, М. Аҳмедова ва Ш. Юсуповаларнинг ҳикоялари берилган.

Шеърият мухлислари Г. Нуриллаева, М. Мирзаева, Х. Бобомуродова, Р. Шокирова, Э. Шукурова ижодидан намуналар ҳамда «Мушоира» рубрикаси остида Отаёр, С. Воҳидов, М. Бобоқулов, Э. Абдуллаев, М. Абдурасул, Ж. Сувонқуловларнинг янги шеърлари билан танишадилар.

Жаҳон тараққийпарвар адабиётидан Ўрхон Камолнинг «Мунофиқлар» ҳикояси, Ю. Ковалёв, А. Карасикларнинг фантастик повести, таниқли адабиётшунос олим А. Қаюмовнинг Бобурнинг 500 йиллигига, А. Жабборовнинг Ғафур Ғуломнинг 80 йиллигига бағишланган мақолалари ҳам журналнинг ушбу сонидан ўрин олган.

Журналнинг «Танқид ва адабиётшунослик», «Тақризлар», «Санъат», «Очерк», «Юбилярларимиз», «Гулқайчи» ва бошқа рубрикалари остида ҳам ранг-баранг материаллар эълон қилинган.

Азиз ҚАЮМОВ,
филология фанлар доктори.

ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР

МАШҲУР ШОИР ҲАЁТИ ВА ИЖОДИ ТЎҒРИСИДА АЙРИМ ЛАВҲАЛАР

Фарғона вилоятининг бош шаҳари Андижон. Бу шаҳарнинг улкан қўрғонига Мовароуннаҳрда фақат Самарқанд ва Кеш сингари катта шаҳарларнинг қўрғонигина баробар кела олади. Уч дарвозаси бор. Шаҳарнинг жануб тарафида улуғвор арк қад кўтарган. Қалъа чуқур ҳандақ билан ўралган. Унинг атрофи зич маҳаллалар.

899 (1494) йил. Сешанба, рамазон ойининг бешинчи куни. Шаҳар ҳовлиларида баҳоли қудрат ифтор тадорики.

Шоҳи тўқувчи Мулла Алижоннинг ташқари ҳовлисидаги меҳмонхонада бугун ифтор учун кичик бир жамоат жам бўлган. Улар Қиёсий, Журъат. Асирий ва Хонанда Соатхон. Бу жамоат ҳаммалари косиблар, аммо табъи назм аҳлига мансуб косиблар. Улар Мулла Алижоннинг азиз меҳмони, Хўқон ўрчинидан келган шоир Сабрий шарафига йиғилганлар. Сабрийнинг ҳам ҳунари тўқувчилик. У гулабардор. Ҳар бир тўқувчи косибнинг ипаклари эшилиб бўлгач, гуласини кўтариб беради. Шундан кейингина косиблар ипак матолар тўқишга киришадилар. Сабрий моҳир хаттот ҳам. Мулла Алижоннинг меҳмонхонасига безак бўлиб турган хушнавислик билан жали хатида битилган қитъаларни ҳам Сабрий битган. Бу қитъалар қатор терилган, ёруғ ёнаётган шамлар шуъласида жилоланиб турипти. Сабрийнинг кўп дилрабо ғазаллари эл оғзига тушиб кетган. Ғоят камтарин, одамохун, нафис дид ва покиза қалб эгаси бўлмиш бу зот ҳамма қадршунослар ўртасида азиз ва мўътабар бўлган бир киши эди.

Мулла Алижон салом бериб хонага кириб келди ва меҳмонларнинг ўзаро давом этаётган илиқ суҳбатларига халал етказмай оҳиста хона ўртасидаги хонтахтага дастурхон ёзди. нон, ширинлик, мева-чева қўйди. Оғиз очилгач, ифтор учун тайёрланган таом келтирилди. Бу сабзи ва беҳи билан қўшиб қовурилган қирғовул гўшти эди.

— Ҳай, ҳай — деди меҳмонлардан бири таом тановул этилиб бўлгач, — хўб семиз қирғовул экан-да.

— Андижон далаларида ов қуши кўп бўлур, хусусан қирғовули жуда семиздур, — деди Мулла Алижон шоир Сабрийга қараб.

— Нашватилар ҳам ёмон эмас, — деди Сабрий қўлидаги пичоқча билан дастурхондан олган бир нашватининг пўстини арчар экан.

— Қовун ва узумлари ҳам ғоят мазали. Улардан ҳам марҳамат қилиб тановул этингиз, — деди уй эгаси.

Суҳбатдошлар туркий (эски ўзбек) тилда сўзлашар эдилар. Уларнинг талаффузи ифода услуби жуда адабий эди. Бу фақат табъи назм эгаларига эмас, балки бутун Андижон халқига бир одат. Ҳар бир саводли хонадонда, бундай хонадонлар Андижонда кўп, кишилар Мир Алишер Навоийнинг шеърлари туркий тилининг Андижон лаҳжасида ёзилганини қайд этар ва бу билан ифтихор қилар эдилар: яна машҳур мусиқий устоди Хожа Юсуфнинг Андижондан эканини ғурур билан эслатардилар. Хуллас, гўзал Фарғона вилоятининг бу сўлим пойтахти кишиларининг фазли ва ҳунари, табиатининг ёқимли ва сермаҳсуллиги билан шуҳрат қозонган даргоҳ эди.

Таомдан сўнг шеърхонлик бошланди. Суҳбатдошларининг илтимосига кўра Сабрий ўзининг янги бир шеърини ўқиб берди. Бу Навоий ғазалига боғланган муҳаммас эди. Асирий, Қиёсий, Журъатлар ҳам ўзларининг янги шеърларидан ўқидилар.

Мулла Алижон ўзи шеър ёзмаса-да, шеърни жуда севар ва нозик тушунар эди. У дўстларининг шеърларини ҳузур қилиб тинглади. Сўнг Соатхон Навоий ва Жомий ғазалларидан шашмақом оҳангида куйлади. Суҳбат хуш кечмоқда.

Соатхон қўшиқни тугатган ҳам эдики, тўсатдан меҳмонхона эшиги очилиб, уйга яна бир меҳмон кириб келди. У — баланд бўйли, йўғон жуссали киши — шоир Ҳайбат эди. Ҳайбат карвон хизматида. У гоҳо Андижондан Ахсига, ундан Марғилон ё Усрушона томонга йўл олади. Тўсатдан Косонда пайдо бўлади, гоҳ Ўш, Ўзганга жўнайди. Фарғона вилоятини муттасил гир айланади. Шунинг учун Ҳайбат ҳамма ишдан бохабар. Ўз ҳужраси ва дўконидан узилмайдиган косиб дўстларига барча янгиликларни Ҳайбат келтиради. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Ҳайбат меҳмонлар билан саломлашиб бўлгач, уй эгасининг таклифига кўра. дастурхон ёнига ўтирди ва қирғовул гўштидан каттагина луқмани кесиб олиб оғзига солди. Уни икки чайнаб бир ютгач. ўтирганлардан сўради:

— Янги гаплардан хабарингиз борми?

— Сиз келдингиз, энди хабардор бўламиз-да.

— Бўлмаса, тингланг, — деди Ҳайбат. У олдин қовун косасидан бир карч олиб оғзига солдию уни ғилт этиб ютди, сўнг сочиқ билан қўли ва оғзини артди. Шундан кейин олдида турган пиёладан бир қултум чой ҳўплаб, сўнг гапга тушди:

— Фарғона вилоятининг подшоҳи Умаршайх мирзо Ахсикентда жардан йиқилиб вафот этибдилар. Умаро жам бўлиб Андижонда Умаршайхнинг катта ўғли Заҳириддин Муҳаммад Бобур мирзо номига хутба ўқитиптилар. Бугундан эътиборан ўн икки яшар Бобур Мирзо Фарғона вилоятининг ҳукмдори бўлиптилар.

Бу жуда муҳим ва кутилмаган янгилик эди. Ҳамма бир зум жим қолди. Сўнг қазо қилган Умаршайхга фотиха ўқилди.

— Бобур мирзо кўп ўқимишли ва фозил йигитдир, — деди Асирий фотиҳадан сўнг пайдо бўлган тинлик сўнгида. — Ўзи туркий, форсий ва араб тилларидан мукаммал таълим олган. Фарғонага оллоҳ иноятн билан хўб фазилатли подшоҳ насиб бўлмишдир, мунинг шукронасини қилмоқ керак.

— Бобур мирзонинг таърифини кўп эшитганмиз. Аммо у ҳали жуда ёш. Умаро ва беклар яна ўз ҳукмларини ўтказиб, элга жабр-ситамларини оширмасалар эди.

— Ақл ёшда эмас, бошда. Зора Бобур мирзо элу юрт кўнглини олиб, улусдан, ўзига мадад ва қувват топур. Ўшанда унинг ҳокимияти барқарор ва ўзи элнинг ҳусни таважжуҳига сазовор бўлур.

— Бобур мирзонинг табъи назми ҳам бор, дейдилар. Табъи назм эгасида фаросат ҳам ортиқ бўлур.

— Ҳокимият учун табъи назм эмас, сиёсат даркор.

— Бобир мирзонинг бутун ҳаёти ҳали олдинда. Иншооллоҳ, Фарғона вилояти унинг адолатли ҳукмронлиги соясида осойиш ва фаровонлик топар, Мирзонинг табъи назми эса камол касб этиб, шеърлари Мир Алишер Навоий шеърларидек улусга мақбул ва манзур бўлур.

*) Қисқартириб олинди.

Қуёш, ойли муҳаббат.
Қуёшингда исиниб,
Ойингда юз чаяман,
Бахт тотини, исини
Қалбдан-қалбга ёяман.
Бўйингни кўрсатмоққа
Бир ўзим кифояман,

Эй басавлат муҳаббат,
Менга давлат муҳаббат,
Менга жаннат муҳаббат!..

* * *

Мен қилмасман асло башорат,
Ундайларга ихлосим ҳам йўқ.
Лекин тонгга қилиб ишорат,
Дейман: куним ўтади ёруғ.
Сизни кўрдим. Кўрмоқ ўзи бахт...
Кўзларингиз олов нечоғлиқ.
Дерлар: бутун куниги кайфият
Тонгда кўрар кишингга боғлиқ.
Келардингиз қуёшга монанд.
Не иштиёқ, не туғён бўлиб,
Ёруғликка, шавққа банду банд,
Зулумотга беомон бўлиб,
Кўрдим сизни.
Энди тантана —
Қура олмас кўзимда армон,
Чунки сиз бор —
Имон ва яна
Курашлардан яралган бир жон.
Мен қўрқардим: бермаса деб ён
Қай бадликка қай бир эзгулик.
Омон бўлсин сиздаги имон —
Дунёларни қайта тузгулик.
Ған оламан: таъсирчан руҳим
Кўп нарсага мунғайиб турар.
Айтди дерсиз, бу тонг шукуҳин
У кун бўйи оғушлаб юрар.
Десангизки, мунгга букма тиз,
Нурли қўшиқ оқсин тилингдан, —
Эзгуликка ишонч бўлиб сиз,
Чиқиб туринг ҳар тонг йўлимдан...

Гулчеҳра НУРУЛЛАЕВА.

Оламнинг кўзларимда
Тўй либосин кийгани,
Дард-ҳасрат сўзларимдан
Қувғин бўлиб куйгани,

Қувониб сўзлашларим
Шеъргами ё куйгами —
Сен туфайли, муҳаббат,
Эй чиройли муҳаббат!

Кўрарканман юзимдан
Орзумандим ўпганин,
Мен ўксиган ҳуснимдан
Қониқишлар топганин,

Борки бахтим ул, дея,
Кўксимда дил чопгани —
Сен туфайли, муҳаббат,
Эй чиройли муҳаббат!

Ҳаёт — ташвиш, десалар,
Қўшилмасдан туришим,
Кўзга андуҳ инса гар,
Табассумга бурушим,

Ўзимни мен кабилар
Даврасига уришим —
Сен туфайли, муҳаббат,
Эй чиройли муҳаббат!
Ернинг таянч нуқтаси
Қайдалигин билар ким!
Топмоқ бўлиб,
муттасил —
Тунни тонгга улар ким!
Топдим, десам, севгидан,
Ким кулиб, лол бўлар ким,
Эй чиройли муҳаббат,

Хосият БОБОМУРОДОВА.

Ливанлик она мактуби

Жаллод, сенга бермам
аллаларимни,
Куйлаганман уни гўдагим учун.
Йўқ, сенга бермайман
болаларимни,
Ғазабинг кесмоққа етади кучим!
Менинг кўрар кўзим қирғин жанг
аро,
Уни қийратмасин аччиқ қарғиш, ўқ.
Инсонга ўлим, деб тортмас у
наъра,
Мен уни урушга беролмайман,
йўқ!
Ўзганинг ўғлига ясамас у дор,
Ўзининг, ўғлига ясайди бешик.
Набирам илк қадам ташлаган
баҳор
Айтгай у тақдирга шукронақўшиқ.
Жаллод! Алла айтса сенинг ҳам
онанг,
Эзгу умидларин қўшиб куйлаган.
Менинг замондошим, бахтсиз
дугонам,
Болам одам бўлар дея ўйлаган.
Барча оналарнинг шундайдир
изми:
Ўлимга бермаймиз фарзандимизни!

Конвертларни қайчилаганда

Тузоғига тушиб сохта ишқ,
Санчилмасин кўксингга бигиз.
* * *
Кечиринг, эй, улкан гирдоблар
мени.
Мен сузай олдинга четлаб,
оралаб.
* * *
Оддий эдим, лекин ҳар бир
одамнинг
Қонида бўларкан шекилли
Колумб.
* * *
Тушиб қолдим гирдоб гирдига
Қанчалар кўп эди гирдоб
айланиш.
* * *
Субҳидамда кўз очди бир жуфт
жажжи қўзичоқ.
Қувончдан ўйнайди қизнинг
сочи қўнғироқ.
* * *
Ўзгадан тонардинг.
Исмимни сен таниб.

Саъдулла КАРОМАТОВ

Сўнгги бархан

Романдан парча

Қаҳрамон телефон олдига борди. Трубкани кўтариб, ўйланиб қолди. Қайтиб илди. Югуриб келиб, Румиянинг туфлисини кийгизди-ю бўйин, юзларини артиб тозалади. Тўзғиган сочларини тартибга келтирди. Сўнг бир қўли билан унинг тиззалари остидан, иккинчисида бўйнидан олиб, кўтарди. Зинадан ёнлаб тушиб, кўчага чиқди. Дарвозани оёғи билан юза ёпиб, кўча ўртасида турди. Рўпарадан катта тезликда келаётган «Жигули» қаттиқ тормозланиб, гийқиллаганча улар олдида тўхтади. Ўрта ёшлардаги киши зудлик билан тушди-да, орқа эшикни очиб, Румияни ётқизишга кўмаклашди. Сўнг рулга ўтириб, Қаҳрамонга қаради.

— Яқинроқ роддомга, бешинчига ҳайдай қолинг, — деди Қаҳрамон бўғиқ овозда.

Туғруқхона қабулхонасида кетишга шайланиб турган врач аёл Румияни кўрди-ю: «Ичкарига олиб киринглар», — деди ҳамширага. Сумкасини стул устига қўйиб, илгакдан халатини олиб кийди-да, ўзи ҳам ичкарига кириб кетди. Қаҳрамон Румияни қолдириб, қайтиб қабулхонага кирди. Орадан ўн минутлар чамаси ўтар-ўтмас ҳамшира чиқиб:

— Операцияга олишади. Сиз кетовурсайизам бўлади, — деди Қаҳрамонга қараб.

Қаҳрамон операция сўзини эшитиб, бўғин-бўғинигача бўшашди. Нажот тилагандек ҳамширага ялинди.

— Рухсат берсангиз, шу ерда ўтирсам, жон синглим, сизни ҳақ деб кутаман, хабар қиларсиз, — Қаҳрамон бармоқларини қисганча ҳамширадан жавоб кутарди.

Ҳамшира кулиб, елкасини қисди.

— Ихтиёр ўзизда, майли, ўтирвуринг, натижасини чиқиб айтарман, — деди юмшоқлик билан.

— Раҳмат, синглим, минг раҳмат сизга.

Ҳамшира унинг миннатдорчилик сўзларини эшитгани ҳам йўқ. Шошилганича, изига қайтди.

Операция сўзи Қаҳрамоннинг кўнглига ғулғула солди. Хаёлида даҳшатли ўйлар чарх ура бошлади. Олтинчида ўқиб юрган кезларида онасини «Тез ёрдам» машинасида олиб кетишганида, қаҳратон қиш эди. У касалхонанинг кесакиси кўчиб, қийшайиб қолган қизил дарвозаси олдида тўрт соат дилдираб ўтирди. Ниҳоят дарвоза тирқишидан тоғасини кўриб, югуриб унинг олдига борганида, энг даҳшатли сўзни эшитган эди

— Онангдан айрилдинг, жиян! Бояқиш синглим ўн гулидан бир гули очилмай, кетди... — тоғаси шундай деди-ю, ҳўнграб юборди.

Қаҳрамон додлаб, қор устида ағанади. Тоғаси унинг бошини силаб юпатди. Қўлтигидан кўтариб, аравага олиб бориб ўтқизди. Шундай қилиб, дийдорини ҳам кўрмай, отасидан уруш йиллари жудо бўлган Қаҳрамон етим бўлиб, тоғаси қўлида қолди.

У сесканиб, Румияни олиб кирган эшикка қаради. Жимжит. Баданидан чумоли ўрмалагандек, эти жимирлаб, кўзига ёш қалқди. Назарида энди Румиядан бир умр ажралгандай туюлиб, сапчиб ўрнидан турди. Энгашиб, эшикнинг калит соладиган тешигидан мўралади. Румияни ётқизишган кушетка бўш. Унинг устидаги оқ чойшаб қуёш нуридан жимирлар, хонада сукунат. Юраги баттар ҳовриқди. Келиб ўрнига ўтирди. Хаёлида яна онасини олиб киришган қизил дарвоза жонланиб, биров бўғаётгандек нафас ололмай қолди. Бошини кафтлари орасига олиб, энгашганча, овоз чиқармай ҳиқиллади. Шу алпозда яна қанча ўтирганини билмайди. Эшикнинг ғийқиллаб очилганини эшитиб, ирғиб ўрнидан турди. Врач аёл чиқди. Халатини ечиб, илгакка илди. Стул устидаги сумкасини олиб, Қаҳрамонга яқинлашди.

— Хафа бўлманг, Операция ўнгидан келди. Палатага олиб чиқишди. Ором оляпти.

— Раҳмат опажон, минг раҳмат сизга, опажон! Умрбод унутмаймиз. Ўзи яхшими, ишқилиб?

Врач кулди.

— Жудаям яхши кўраркансиз, а?

Қаҳрамон нима дейишини билмай чайналди.

— Фақат... врач гапи оғзида қолиб, ўйланди.

— Нима фақат, опажон, нима? Яширманг. айтаверинг.

— Энди фарзанд кўришларингиз гумон...

Қаҳрамон унинг бахтингиз, боракан. сўзини охиригача ҳазм этишмай жон ховрида.

— Минг марта розиман, опажон, менга ўзининг тирик қолгани катта бахт-ку! — деди кўзларини жовдиратиб.

— Балли сизга, қани энди ҳамма эркакларимиз сиздақа бўлишса, — врач унга меҳр билан тикилиб, қўлини узатди. — Хайр, мен кетай. Сизам бу ерда диққат бўп ўтирманг. Хотиржам кетовуринг. Ўртоғиззи икки кундан кейин қоғозга ўралган қанддек қилиб, қўлизга берамиз. Хайр бўлмаса.

Врач шундай деди-ю, оёғидаги баланд пошна қизил туфлисини тақиллатганча кетди. Қаҳрамон анча енгил тортди. Ўпкасини тўлдириб нафас олиб, ташқарига чиқди.

У туғруқхонадан кетди-ю, ўзини қўйишга жой тополмай қолди. Институтга борди. Раҳим Аҳмедовични воқеадан хабардор этиб, тинчлантирди. Бозорга ўтди. Бир тўрхалта мева-чева, беш-олти банка апельсин шарбати олиб, туғруқхонага қайтди. Ҳарчанд ялинсаям, қоровул қўймади. Ичкарида операция натижасини айтишга ваъда қилган ҳамширани кўриб, мужда топиб олгандай, овозининг борича чақира бошлади.

— Синглим, ҳув, синглим.

Ҳамшира бурилиб қаради. Қаҳрамонни таниб, эшик олдига келди.

— Жон синглим, қоровул амакига айтинг, қўйиб юборсинлар, дарров чиқаман.

— Мумкин эмас, гапингиз бўлса айтинг, кириб чиқаман, — деди кулиб ҳамшира.

Қаҳрамон умидсизланиб, қўлидаги тўрхалтани узатди.

— Бўлмаса, шуни олиб кириб берсангиз.

Ҳамшира тўрхалтани ола туриб:

— Жавобини кутасизми? — деди.

— Йўқ, йўқ безовта қилманг. Ўзлари турустмилар?

— Тузукла, бир оз дармонга киришлари керак.

— Ундоқ бўлса, ором олсинлар, эрталаб яна келаман.

Ҳамшира ичкарига кириб кетди.

Қаҳрамон назарида икки кун ҳафталар, ойларга тенг бўлиб туюлди. Индинига эрталаб, бир даста гул кўтариб, Раҳим Аҳмедович билан туғруқхонага кириб келишди. Румиянинг рангрўйи синиққан, кўзлари киртайиб, озипти. Раҳим Аҳмедович уларни уйгача олиб келиб қўйди-ю ўзи институтга кетди. Қаҳрамон ҳам узоқ ўтирмади ўша куни. Румия унинг юзига тик қарай олмас, сўзлари ҳам пойма-пой бўлаётганини сезган Қаҳрамон узр сўраб хайрлашди. Аммо бир нарсани хотирлагандай бурилиб, эшик олдида туриб қолди. Қаҳрамоннинг бир нарса демоқчи бўлганида, ҳар гал шунақа тортинишини билган Румия унга яқинлашди.

— Бирон гапингиз борми, Қаҳрамон ака?

— Ҳа... — Қаҳрамон яна ўйланиб: — Йўқ... ўзим, — деди.

— Айтаверинг, Қаҳрамон ака қулоғим сизда.

Қаҳрамон ўнғайсизланди. Бир лаҳзалик иккиланишдан кейин:

— Румияхон, сиз яхши биласиз. Тоғамдан бўлак ҳеч кимим йўқ. Телефон қилиб. чақирмоқчийдим, — деди-ю, бошига қон қуйилгандек, қулоқларигача қизарди.

— Вой, нимадан тортинасиз, чақираверинг, жой кўп, бемалол, истаганларича гураверсинлар бизникида.

— Йўқ... — Қаҳрамон безовталаниб, бармоқларини ишқалай бошлади. Сўнг ўзини қўлга олиб. — Жой маъносида эмас... Дадангиз билан гаплашсинлар демоқчийдим.

Румия Қаҳрамоннинг фикрини тушунди-ю, ўзини гўлликка солиб:

— Нимани? — дея Қаҳрамонга зимдан қаради.

Қаҳрамон яна қизарди. Эшик қабзасини ушлаб туриб:

— Сизнинг тўғрингизда, — деди. Сўнг бор кучини тўплаб, Румияга тикилди. Румия ҳозир ё қаҳ-қаҳ уриб кулади, ё жаҳли чиқиб бурилиб кетади, деб ўйлади ўзича.

Румия қаҳ-қаҳ уриб кулмади ҳам, жаҳли ҳам чиқмади. Қизариб кўзини олиб қочди.

— Қайдам, ўзингиз биласиз, — деди бир нафаслик жимликдан сўнг ҳаяжонланиб,

— Ҳарҳолда сизнинг розилигингиз...

Румия Қаҳрамонга яқинлашиб, кўксига бош қўйди.

— Кўнглингиз шуни буюрган бўлса... мен...

Қаҳрамон энтикиб, Румияни бағрига босди. Хурморанг сочларини силади. Румия бошини кўтарган эди, ҳароратли лаблар бир-бирига қовушди...

Орадан бир ҳафталар чамаси ўтгач, Қаҳрамоннинг тоғаси келди. У Раҳим Аҳмедович билан учрашди. Улар Тошкентда яқин ёр-биродарларни чақириб, асосий тўйни Шаҳристонда ўтказишга қарор қилишди...

АСРЛАР ЯШАГАН НОЁБ КИТОБЛАР*

Буюк алломаларнинг илмий мероси бора-бора халқнинг азиз мулкига айланиб қолади. Шарқ халқларининг илмий-адабий, тарихий ва сиёсий қарашларини ўрганиш мақсадида Ўзбекистон Фанлар академияси томонидан 1943 йилда ташкил этилган Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти бамисоли хазиналар кони. Бу илм даргоҳида сақланаётган қадимий даврнинг автограф асарлари нодир нусхалар бўлиш билан биргаликда ўзининг салмоғи ва илмий қиммати жиҳатидан жаҳонда маълум бўлган шарқ қўлёзмаларидан қолишмайди.

Шулар жумласидан институтда тарих, фалсафа, тил ва адабиёт каби фанларга доир кўплаб ноёб асарлар сақланади.

Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти фондида 74324 нусха қўлёзма ҳамда босма асар бор. Шундан 42736 таси босма асар.

Нусхаларнинг 20000 дан зиёд қисми махсус фондда сақланади. Улар қадимги шарқ мутафаккирлари томонидан ёзилиб чоп қилинган ноёб нусхалардир. Бу асарлар шарқ мамлакатларининг 32 шаҳарида 240 матбаада босилган. Масалан, Алишер Навоийнинг 31 та асари 60 марта, «Ғаройиб ус-сиғар» асари эса биргина Тошкентнинг ўзида 35 марта чоп этилган.

Институтда сақланаётган асарлар тарих, адабиёт, фалсафа, астрономия, тил каби фанларга оид тармоқларга бўлинади. Чунончи, улардан 4428 таси адабиёт, 1983 таси фалсафа, 2021 таси тарих ва география, 479 таси тиб ва ҳифзисиҳат, 526 таси фанний, 3883 таси диний асарлардир.

Мазкур китоблар форс, туркий, татар, бошқирд, озарбайжон, доғистон, қозоқ, қирғиз, қорақалпоқ, туркман, уйғур, олтой, мўғул, қўмиқ, рум, қипчоқ, ўғуз, урду, пушту, мажор ва бошқа шарқ халқларининг йигирма олти тилида ёзилган.

Булар орасида мўғул тилида «Мўғул дин китоби», ўғуз тилида «Китоби Дада Қўрқут», қўмиқ тилида «Бўз йигит», уйғур тилида «Таранчилар тарихи», жава тилида «Бурнумотир» қорақалпоқ тилида «Эдика» номли асарлар бор.

Каталогда кўрсатилишича, бу асарлар инқилобдан илгари турли мамлакатларга қарашли 32 шаҳарда нашр бўлган.

Бу ерда мавжуд ўзбек тилидаги китоблар эса Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Фарғона, Қўқон, Наманган, Марғилон, Хива, Қошғар, Истамбул, Қозон, Боку, Москва, Ленинград, Париж ва Ҳиндистонда нашр этилгандир.

Хоразм хони Абулғози Баҳодирхоннинг (1603—1664) Ўрта Осиё тарихи ҳақида ҳикоя қилувчи «Шажараи турк» номли асари Қозон шаҳрида император университети тарафидан 1824 йили ўзбек тилида нашр этилган биринчи босма асар ҳисобланади.

Ундан кейин Алишер Навоийнинг «Муҳокамат ул-луғатайн», «Тарихи мулуки ажам» асарлари бир муқовада Парижда босилган. Шу йилнинг ўзида Алининг «Юсуф ва Зулайҳо» номли асари ҳам Қозон шаҳрида 1841 йилда чоп этилган.

Ўзбекистонда китоб нашр қилиш иши XIX асрнинг иккинчи ярмидан бошланган. Тошкентда дастлабки матбаа 1867 йилда очилиб, 1868 йили унда рус олими ва сайёҳи Н. А. Северцовнинг «Тоғ ўлкаси» тўғрисидаги хотиралари номли асари рус тилида босилган. Унда 1871 йилда Шоҳимардон Иброҳимовнинг ўша йил учун тузган календари араб ҳарфи билан илк бора ўзбек тилида беш юз нусхада чоп қилинган. Бу календарь ҳозирча топилгани йўқ. У 1872 йилда иккинчи марта беш юз нусхада нашр

Тошкентдаги ушбу биринчи матбаадан кейин 1876 йилда Петухов матбааси, 1887 йилда Лахтин матбааси очилган. Лахтин матбаасида 1881 йилда босилган «Пикхи кайдоний» ва «Чаҳор китоб» ҳамда 1883 йилда чоп этилган «Фарзий айн» номли асарлар қадимий нашрлардан ҳисобланиб келинади.

Институт фондида мавжуд бўлган асарлар қиммати ва илмий аҳамияти жиҳатидан Ленинграддаги қўлёзмалар фондидан кейин мамлакатимизда иккинчи ўринни эгаллаган нодир намуналар хазинасидан бири ҳисобланади.

Абдулла НОСИРОВ,
илмий ходим.

* Қисқартириб олинди.

ЛЕНИНГРАД. М. Горький номидаги академик Катта драматик театри саҳнасида намойиш этилган «Ўгай она Саманишвили» спектаклида томошабинлар кўз ўнгида ёрқин миллий характерларнинг бутун бир галереяси намоён бўлди. Грузия халқ ёзувчиси Д. Клдиашвили повести асосида яратилган В. Константинов ва Б. Рацер пьесасини СССР халқ артисти Г. Товстоногов саҳнага қўйди.

СУРАТДА: спектаклдан бир кўриниш.

• *Фан ва техника изланишлари*

Похолдан ширадор озуқа

Шоввоз габроволиклар охурга қипиқ солиб от қипиқни пичан деб билсин учун кўзига кўк кўзойнак тақиб қўйганлар, деб ҳикоя қилишади. Микробиологлар эса похол сингари қипиқ ҳам хушхўр ва тўйимли озуқа бўлиши мумкин дейдилар. Бунда кўзойнакка эҳтиёж йўқ бўлади, албатта.

Қозоғистонлик мутахассислар целлюлоза мураккаб молекулаларини арабиноза, ксилоза, глюкоза каби қанд моддаларига парчалаш усулини топдилар. Олигосахара деб аталувчи бу модда ҳайвон организмида осон ҳазм бўладиган содда моддаларга айланаолади. Лекин маълум химиявий жараён целлюлоза гидролизига нисбатан техник қанд моддани ҳосил қилиш учун янги биологик усул таклиф этилди. Целлюлозани бактериялар емга айлантиради. Бу бактерияларни қишлоқ хўжалик ҳайвонларининг ички органларидан ажратиб олиш мумкин бўлди.

Қозоғистон ССР фанлар академияси микробиология ва вирусология институтининг олимлари похолдан ширадор озуқа тайёрлаш учун шу бактериялардан фойдаланишни таклиф қилдилар.

Институтда похолдан силос бостириш борасида тавсиялар ишлаб чиқилди.

ТАСС мухбири.

«ШАҲАР ВА ГАРАЖ МУАММОСИ»

ГАЗЕТАМИЗНИНГ ШУ ЙИЛ 1 АПРЕЛЬ СОНИДАГИ ОЧИҚ ХАТДА БОШЛАНГАН МАВЗУНИ ОҚШОМХОНЛАР ДАВОМ ЭТТИРИШАДИ.

ОЧИҚ АВТОМАШИНА САҚЛАШ ЖОЙИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Чиндан ҳам гаражлар шаҳар кўркига доғ туширади. Шу боисдан кооператив ва жамоатчилик очиқ автомашина сақлаш жойлари қуриш зарурлиги тўғрисида «Шаҳар ва гараж муаммоси» Очиқ хатида айтилган фикрларга тўла қўшиламан. Лекин бу иш бошланар экан, уларни ободонлаштириш, зарур ускуналар билан жиҳозлаш, хизмат кўрсатувчи ходимлар ва автоҳаваскорлар учун қулайликлар яратиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак бўлади.

Мен касбим тақозоси билан шаҳар бўйлаб кўп юраман, унинг ободонлаштирилишида қатнашаман. Шу боисдан ўзимнинг айрим таклифларимни билдирмоқчиман. Кўпинча тунги пайтларда очиқ автомашина сақлаш жойларида чироқ ўчиб қолади. Бу эса қоровулларга қийинчилик туғдиради. Шаҳар ёритиш идораси ва шаҳар электр тармоқлари корхонаси раҳбарлари гараж-техника хизмати комбинати билан ҳамкорликда автомобиль сақлаш жойларини электр билан узлуксиз таъминлаш масаласини ўйлаб кўришлари лозим.

Шунингдек, автомобиль сақлаш жойларини ободонлаштириш масаласини унутмаслик даркор. Унинг атрофидаги тўсиқларни, асфальтни мунтазам ремонт қилиб туриш керак. Атрофдаги территория ҳам ораста қилиб қўйилса — гулзорлар барпо этилиб, дарахтлар, буталар ўтқазилса, сув пуркагичлар ўрнатилса, дуруст бўлади.

Н. ЙЎЛЧИЕВ,
«Гордорстройрем о н т» тресги бригадири.

ҲАЛ ЭТИЛМАГАН МАСАЛА

Биз Халқлар дўстлиги проспекти бўйлаб 1-уйда яшовчилар ўтган йили Чилонзор район Совети ижроия комитетига мурожаат этиб, металл гаражларни олиб ташлаш ва уйимизга яқин жойда ярим ер ости гараж қуриш тўғрисида таклиф киритган эдик. Район ижроия комитети раҳбарлари ва район бош архитектори таклифимизни қўллаб-қувватлашди. Ушбу масалани ҳал этиш тўғрисида 1983 йилнинг бошида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг архитектура ва планлаштириш Бош бошқармасига илтимоснома юборишди.

Бироқ, архитектура ва планлаштириш Бош бошқармаси таклифимизни ҳалигача кўриб чиққани йўқ. Ваҳоланки, автомобиль сақлаш учун мўлжалланган жой яшил зонага ва болалар майдончасига зарар келтирмайди. Ушбу масала ижодий ҳал этилган тақдирда, биз ўз ҳисобимиздан ярим ер ости гаражи қуриб оламиз, атрофдаги территорияни кўкаламзорлаштирамиз ва ободонлаштирамиз.

С. ГРИГОРЬЯН, О. ОЛИН, А. ГОРОКРИК, Ю. ГОЛОВ, Ф. ЮМАГУЛОВ.

ФОТОАЙБНОМА

1. Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш билан кутиб олиш — ҳаммамизнинг бурчимиздир. Бу ишдан ҳеч ким четда қолиши керак эмас. Лекин 3-Қорасув массивидаги баъзи бир аҳоли, жумладан 15-уйнинг 24-квартирасида яшовчи Ғ. Йўлдошев, ана шу уйнинг 3-квартирасида истиқомат қилувчи В. Беньямин, 12-уйнинг 10-квартирасида истиқомат қилувчи Г. Борисовларга бу гап тааллуқли эмас кўринади. Бугунги кунда 520, 525-болалар боғчаси оралиғига ўрнатилган юзга яқин металл гаражлар (юқоридаги сурат) массив ҳуснини бузиб турибди.

2. 69-ЖЭУ хизматчилари (бошлиғи А. Назарьян) ана шу массивда металл гаражлар сони кўпайиб боришига йўл қўйишмоқда. (Пастдаги сурат).

Куйбишев районида очиқ автомашиналар сақлаш жойларини қуриш сусткашлик билан олиб борилмоқда. Куйбишев район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. Золотих ҳали бу борада ишга киришмаган кўринади. 2950 ўринли 10 та очиқ автомашиналар сақлаш жойлари қачон фойдаланишга топширилади!

М. Нуриддинов фотолари.

• Табиат ва инсон

ҚУЛОНЛАР КЎЧИРИЛМОҚДА

Олмаоталик овшунослар ташкил қилган экспедиция Қозоғистоннинг ярим чўлларида қулонлар сонини тиклашни мақсад қилиб қўйди. Ўрта асрларда Жанубий Балхаш бўйида кўпдан-кўп қулон подалари бўларди.

Ҳозир қулонлар Орол денгизидаги Борса-келмас оролидан Қапчағай сув омбори соҳилидаги «Қапчағай» овчилик хўжалигининг ерларига кўчирилмоқда. Бу ерда, Или орти Олатовининг чўл адирларида жайронларни, еттисув тишли тўнғизларини, қуёнлар, тулкилар, қирғовул ва какликларни учратиш мумкин. Қулон эса ҳозирча нодир ҳайвондир. Шу ерга 34 та қулон келтирилди. Улар самолёт ва автомобилдаги сафардан яхши ўтди.

Улар учун жой тўғри танланган. Овшунослар қулон тойчоқларини кўриб, шунга қаноат ҳосил қилдилар. Тойчоқлар биринчи қишдан яхши чиқди.

(ТАСС).

Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
12 АПРЕЛДАН БОШЛАБ
МОСКВА ЦИРКИНИНГ
«ЕТТИ АЖОЙИБ МАСХАРАБОЗИ»
ПРОГРАММАДА репризлар, клоунадалар, интермедиялар, антрэ, попурри.
Программага Олег СОКОЛ иштирокидаги Ленинград цирки ВАРЕТЬЕСИ жўр бўлади.
Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30 да бошланади.
Касса соат 10 дан 20 гача ишлайди.
Олдиндан билет сотиш кассаси очилган.
44-35-91 телефони бўйича справкалар олиш мумкин.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
4, 5, 6, 7 АПРЕЛЬ СОАТ 20.00 ДА
ДАВЛАТ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН «ЯЛЛА» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТИ
Ансамблнинг бадиий раҳбари —Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Фарруҳ ЗОКИРОВ.
Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

ТУРИСТ
ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ
САЁҲАТ ИШҚИБОЗЛАРИНИ ҚУЙИДАГИ МАРШРУТЛАР БЎЙИЧА
БИР КУНЛИК САЁҲАТГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
КИЕВГА — 9 апрелда: Путёвканинг тахминий баҳоси — 110 сўм.
ВОЛГОГРАДга — 7 майда (фақат Улуғ Ватан уруши қатнашчилари учун). Путёвканинг тахминий баҳоси — 115 сўм.
Путёвка баҳосига самолётда бориш ва келиш, уч маҳал овқат, экскурсия хизмати ҳақлари киради.
Путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефон 39-13-59.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕАТР-РАССОМЛИК САНЪАТИ ИНСТИТУТИНИНГ
ЎҚУВ ТЕАТРИ РЕПЕРТУАРИ
9, 15, 16 апрелда — РОМЕО ВА ЖУЛЬЕТТА (премьера).
4 апрелда — ҲИЖРОН (ўзбек тилида).
7, 19 апрелда —АЛИШЕР НАВОИЙ (ўзбек тилида).
8 апрелда— МУҲИТ ОҚИМИ.
13 апрелда — ЯША ВА ЁДДА САҚЛА.
21—30 апрель кунлари
А. В. ЛУНАЧАРСКИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ ТЕАТР САНЪАТИ ИНСТИТУТИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ
Спектакллар соат 19.30 да бошланади.
56-45-68 телефони бўйича билетлар буюриш мумкин.
Ўқув театри адреси: Тошкент шаҳри, Г. Лопатин кўчаси, 77-уй.

КОНЦЕРТЛАР, СПОРТ МУСОБАҚАЛАРИ, ОЛИС МАМЛАКАТЛАР—РАНГО-РАНГ ОЛАМ. БУЛАРНИНГ ҲАММАСИНИ РАНГЛИ ТЕЛЕВИЗОР ОРҚАЛИ КЎРИШИНГИЗ МУМКИН.
2-«КОСМОС» МАГАЗИНИДА
4-8 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ
МАМЛАКАТИМИЗДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН РАНГЛИ ТЕЛЕВИЗОРЛАРНИНГ
САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ
САВДО-КУРГАЗМАСИ УТКАЗИЛАДИГАН КУНЛАРДА
2-«КОСМОС» МАГАЗИНИГА ТАШРИФ БУЮРИШНИ МАСЛАҲАТ БЕРАМИЗ.
«ВИТЯЗЬ» маркали телевизорларда замонавий техника ва саноат эстетикасининг энг сўнгги ютуқлари жамланган. Ушбу телевизорларда модернизация қилинган ранглар блоки қўлланилгани учун телевизор экрани табиий рангларни асли ҳолида кўрсатади, телевизорни созлаш системасининг ниҳоятда сезгирлиги ва самарадорлиги тасвир ва товушнинг тиниқ бўлишини таъминлайди.
Телевизорнинг ташқи кўриниши ҳам ҳозирги замон талабларига жавоб беради: Варшавада бўлиб ўтган дизайнлар виставкасида «ВИТЯЗЬ—733» ўзининг ташқи кўриниши учун диплом билан тақдирланди.
«ВИТЯЗЬ—733» телевизори метрли тўлқин диапазонидаги 12 эшиттириш каналларининг ҳар бири орқали эшиттиришларнинг қабул қилинишини таъминлайди, қатор автоматик созлаш мосламаларига. СК—М—23 метрли диапазондаги каналлар селекторига ҳамда уни бошқариш учун кнопкали переключатель ва созлаш блоки бўлган содда сенсорли мосламага эга.
«ФОТОН» телевизорлари ҳам тобора шуҳрат қозониб бормоқда. «Фотон» телевизорлари мамлакатимиздагина эмас, мамлакатимиздан ташқарида ҳам яхши маълум. Улар чет эллардаги кўпгина виставкаларда намойиш этилган. Куба, Болгария ва бошқа мамлакатларга экспорт қилинади.
Савдо-кўргазмасида «ФОТОН—714» ва «ФОТОН — 723» телевизорлари бўлади.
«ФОТОН—714»га Давлат Сифат белгиси берилган. Автоматик улаш ва созлаш мосламалари тасвир ва овознинг юксак сифатли бўлишини таъминлайди.
Диагонали бўйича экранининг кенглиги —61 см.
Ҳажмлари— 784х560х536 мм.
Оғирлиги — 60 кг.
«ФОТОН —723» да интеграл схемалар қўлланилгани учун телевизор ниҳоятда пухта ишлайди.
Экраннинг кенглиги — 61 см.
Ҳажмлари— 784х570х536 мм.
Оғирлиги — 60 кг.

ТЕЛЕВИЗОРНИ КРЕДИТГА СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.
2-«КОСМОС» МАГАЗИНИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!
Магазин Халқлар дўстлиги проспектидаги 2-уйда жойлашган.
Иш вақтлари —соат 10.00 дан 20.00 гача.
Танаффус — 14.00 дан 15.00 гача.
Дам олиш куни —душанба.
2-«КОСМОС» МАГАЗИНИГА 4, 9, 11-трамвайларда, 3, 70, 77-автобусларда, 6, 11-троллейбусларда, метрода бориш мумкин. Метронинг «Ҳамза» станцияси.
«ТАШҚУЛЬТТОРГ».
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 5/IV да **Баланд қоядаги аёллар.**
МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 4/IV да **Ишонмасанг ўламан.**

КИНО

4 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОҚ ЛИБОСДАГИ АЁЛ»— **Санъат саройи** (18.30, 20.45, телефон 44-21-74).
«ГЕНЕРАЛ БУВИ» — **Санъат саройи** (18, 20.00).
«КЎЗ ЁШЛАР ТОМГАНДА» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **ВЛКСМ 20 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).
«ҚОРАЯЛОҚЛАР» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).
«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Ватан** (жуфт соатларда).
«АЁЛЛАРНИНГ ҚУВОНЧ ВА ҚАЙҒУЛАРИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).
«ШАҲАРНИ ЁПГАН КИШИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).
«БОЖХОНА» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).
«36-80 КВАДРАТИДАГИ ҲОДИСА» — **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74).
«АЛВИДО» ДЕЯ ОЛМАЙМАН»— **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).
«ЭРКАКЛАРНИ АРДОҚЛАНГ!» — **К. Ёрматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 24-22-66), **С. Раҳимов номли** (17, 19, 21.00, телефон 48-46-71).
«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00, телефон 48-42-80).
«МАТРОСЛАРНИНГ САВОЛИ ЙЎҚ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

5 АПРЕЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОҚ ЛИБОСДАГИ АЁЛ»— **Санъат саройи** (18.30, 20.45, телефон 44-21-74).
«ГЕНЕРАЛ БУВИ» — **Санъат саройи** (18, 20.00).
«КЎЗ ЁШЛАР ТОМГАНДА» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **ВЛКСМ 20 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).
«ҚОРАЯЛОҚЛАР» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).
«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Ватан** (жуфт соатларда).
«АЁЛЛАРНИНГ ҚУВОНЧ ВА ҚАЙҒУЛАРИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).
«ШАҲАРНИ ЁПГАН КИШИ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).
«БОЖХОНА» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).
«36-80 КВАДРАТИДАГИ ҲОДИСА» — **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74).
«АЛВИДО» ДЕЯ ОЛМАЙМАН»— **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).
«ЭРКАКЛАРНИ АРДОҚЛАНГ!» — **К. Ёрматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 24-22-66), **С. Раҳимов номли** (17, 19, 21.00, телефон 48-46-71).
«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00, телефон 48-42-80).
«МАТРОСЛАРНИНГ САВОЛИ ЙЎҚ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИНИНГ
РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:
9 апрель соат 11, 13 ва 15.00 да —ЎТКИР ШОХЛИ БУҚАЧА (соат 15.00 да ўзбек тилида).
10 апрель соат 11, 13, 15.00 — СИРЛИ ГИППОПОТАМ соат 19.00 да — ХОАКИН МУРЬЕТ ЮЛДУЗИ ВА ЎЛИМИ (катталар учун).
16 апрель соат 11, 13 ва 15.00 да —СЕМУРҒ (соат 15 да ўзбек тилида).
17 апрель соат 11, 13 ва 15.00—СЕНИМИ, БЎРИ, ШОШМАЙ ТУР!
23 апрель соат 11, 13 ва 15.00 да —МАУГЛИ (соат 15.00 да ўзбек тилида соат 19.00 да —ХОАКИН МУРЬЕТ ЮЛДУЗИ ВА ЎЛИМИ (катталар учун).
24 апрель соат 11, 13, 15, 17.00 да — АЛЁНУШКА ВА ИВАНУШКА.
30 апрель соат 11, 13, 15.00 да—ДЮЙМОВОЧКА.
Театр кассаси чоршанба, пайшанба, жума кунлари соат 10 дан 15 гача; шанба ва якшанба кунлари соат 10 дан 17 гача ишлайди.
56-73-95 (94) ТЕЛЕФОН НОМЕРИ БЎЙИЧА СОАТ 10 ДАН 15 ГАЧА СПРАВКАЛАР ОЛИШ МУМКИН.

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи савдо бошқармаси
ТОШКЕНТ ПРОФЕССИОНАЛ САВДО-КУЛИНАРИЯ БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йили учун ошпазлар, қандолатчилар, сотувчилар, тикувчилар бўлимларига
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Ўқиш муддати: ошпазлар ва қандолатчилар учун — 2 йил; сотувчилар ва тикувчилар учун — бир йил.
Билим юртига 15 ёшдан 20 ёшгача бўлган (ўрта маълумотли ва тугалланмаган ўрта маълумотли) шахслар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.
Ўқишга қабул қилинганлар ойига 32 сўм ва 41 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.
Ўқиш вақти меҳнат стажига киради.
Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.
Ўқишга кириш учун қуйидагилар тақдим этилади: директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асл нусхаси), турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), таржимаи ҳоли, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), характеристика.
Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Хўжанд кўчаси, 12-уй (54-автобус; 3, 11-троллейбуслар; 7, 8, 10, 11, 13, 22, 25-трамвайларнинг «Марказий бозор» бекати).

ПУЛЛАРИНГИЗНИ ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР БЎЙИЧА ОМОНАТ КАССАЛАРИГА ҚЎЙИНГ!
ҒАЗАЛКЕНТ ШАҲРИДА
7 АПРЕЛДА
Ўзбекистон ССР омонат кассаларидаги счётларда сақланаётган ютуқли омонатлар бўйича
81-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ
Тиражда ҳар бир минг счетга 25 та ютуқ ўйналади. Ютуқлар ҳажми сўнгги ярим йил давомида сақланган омонатнинг ўртача суммасига 25 процентдан 200 процентгача.
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ.
СССР Давлат меҳнат омонат кассаларининг Ўзбекистон республика Бош бошқармаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ САВДО БОШ БОШҚАРМАСИ ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИНИНГ
ЯНГИ ИШ КУНИНИ ЎРНАТДИ
Тошкент Марказий Универмаги ҳар куни соат 9.00 дан 21.00 гача ишлайди.
Дам олиш куни—душанба.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 45-ўрта мактаб томонидан **Иноятова Муборак Эшонхўжаевна** номига берилган 983243 номерли йўқолган ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Совети Ижроия Комитети савдо Бош бошқармаси
«ЁШЛИК»—МАКТАБ-МАГАЗИНИ
контролёр-кассирлар тайёрлаш бўйича
6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ВА
озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи кичик сотувчиларни тайёрлайдиган
4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
8— 10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача, Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган ёшлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.
Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.
Ўқиш даври меҳнат стажига қўшилади.
Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.
«Ёшлик» мактаб-магазинини тамомлаганлар катта магазинларга ишга юбориладилар ва уларга имтиёзли равишда совет савдо техникумининг кечки бўлимига ўқишга кириш имконияти берилади.
Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (2, 5, 9, 1, 10, 24-трамвайлар; 39, 22, 55, 3, 80-автобусларнинг «Госпиталь» бозори» бекати). Справкалар учун телефон 33-75-48.

ТВ

4 АПРЕЛЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.30 «Мартин Лютер Кинг». Ҳужжатли фильм (Канада). 18.00 «Сиз яратган боғ». 18.30 «Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат». «Сибирь тупроғи». Мамлакат саноат корхоналарининг қурилишига қўшаётган ҳиссаси ҳақида. 19.00 Футбол шарҳи. 19.30 Венгрия фашист босқинчиларидан озод этилган кун. Венгрия телевидениесининг программаси. 21.30. «Время». 22.05 РСФСР халқ артисти В. Васильева билан учрашув. 23.25 «Дунё воқеалари». 23.40 «Матсалу қўриқхонаси». Телевизион ҳужжатли фильм.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 Мактаб ўқувчиларининг Ленин мукофоти лауреати, СССР Геология министрининг ўринбосари В. А. Ярмолюк билан учрашуви. 19.30 «Ватаннинг қанотли қизи». Совет Иттифоқи Қаҳрамони. СССР космонавт-учувчиси С. Е. Савицкая ҳақида телевизион ҳужжатли фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Н. Лесков. «Уста сартарош». РСФСРда хизмат кўрсатган артист Н. Гундарева ўқийди. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Нистру» — «Спартак». Кишинёвдан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Деярли рўйи-рост воқеа», «Яшил эртак». Мультфильмлар. 18.30 «Пионерлар мамлакатида». 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Йигитлар армия хизматига шайланмоқдалар» (рус.). 19.45 Телевизион новеллалар театри. Стендаль, «Ванина Ванини». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Музика ҳақида суҳбат». С. Рахманинов ижоди. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «Альба-Регия». Бадиий фильм. («Гунния» Венгрия).

II

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Абитуриентлар учун. Она тили. 18.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. 19.20 М. Варфоломеев. «Гуноҳкор авлиё». Ўзбек Давлат «Ёш гвардия» драма театрининг спектакли. 20.00 Янгиликлар. 20.20 В. Варфоломеев. «Гуноҳкор авлиё». Ўзбек Давлат Ёш гвардия» драма театрининг спектакли (давоми). 21.30 МТ II.

5 АПРЕЛЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси»

17.10 «Янгра, бандура». Львовдан олиб кўрсатилади. 17.40 «Эфиопия пойтахти — Аддис-Абеба». Киноочерк. 18.00 БЕЛОРУССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. Минскдан олиб кўрсатилади. 19.00 «Ҳовлимизнинг файзи ўзимизга боғлиқ». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ернинг чинакам хўжайини бўлиш керак». Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Д. Гармаш ҳақида телевизион очерк. 20.00 Халқаро конкурслар лауреати В. Бакк чалади (фортепьяно). 20.25 «Вертикал бўйлаб пойгалар». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 Ю. Тинянов. «Уйлар... Учрашувлар...». 23.10 «Дунё воқеалари». 23.25 «Спорт ҳафталиги».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Машҳур ўрдакча Тим», «Андерсон эртаклари». Мультфильмлар. 18.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўсмирлар ижоди». 19.15 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Платика симфонияси». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ҳайкалтарошларининг Бутуниттифоқ кўргазмаси (рус.). 20.10 Тошмуҳаммад Саримсоқов». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Ҳамроқулов ва А. Навоий номли Давлат академик Катта театрининг солисти Н. Ўрозова концерти (такрорий). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ўн биринчи беш йилликда чорвачилик ва озуқа етиштиришни механизациялаш». Ҳужжатли фильм. 22.50 «Театр ва замон» (такрорий).

II

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.25 «Нурафшон шаҳар Майлисой». Телевизион фильм. 18.50 Биология. Генетиканинг медицина ва соғлиқни сақлашдаги аҳамияти. 19.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тили. 19.50 «Челкен». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 21.20 «Чингиз Аҳмаров». Телевизион фильм. 21.30 МТ II.

Тошкент политехника институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари кечки механика-машинасозлик факультети декани ўринбосари доцент Т. У. Холиқбердиевга отаси
Рўзибой РОЗИҚОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ БЕТ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02. бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат —32-53-83; қурилиш —32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар —32-29-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери —32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

4 АПРЕЛЬ, 1983 й. Р. 02871. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.